

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

1745

1. Estor, Ioannes Georgius: De comitiis et ordinibus
Hermiae, praesertim Castellanae provincialibus.
2. Estor, Ioannes Georgius: De ratione... in demon-
strando nobilitatem proavitam in singulisque genti-
litia.
3. Estor, Ioannes Georgius: Nam Rector Saecularis impulerit
ut in tutela Rectoris clerici agnati?
4. Hamburgk ya Vach, Gentilis Ludov: De convalescentia
vitiosae alienationis.
5. Thomigius, Ioannes Carolus: De iuramento appella-
tionis ad § 118 recessus Imperii de a. 1654.
6. Lemus, Georgius: De pacto, quod vocant, praes-
judiciali.
7. Petherus, Ioh. Stephanus: De iure feminasum ad-
spirandi et fideicommissarum familiae et de casibus
remunerationalibus, quae fili extincta jam stirpe mes-
calina.

1746.

- 1^a et Brandt, Tr. Ferdin. Quint. : De natura bonorum
aristorum . . . jure Germanico in domicilio natus
plenus consistente . . . 2 Sumpl. 1746. 1749.
2. Breidenbach, Tron. Terentius : De cautione appel-
lacionis solenni.
3. Estor, Tron. Georgius : De terrarum partitionibus
Illustrium Germanorum inter se praesertim ea,
quae vocatur Todtheilung . . .
- 4^a et Estor, Tron. Georgius : De jurisdictione curia-
rum clientelariarum Germanicarum et de causis
fer dalebris. Li. Tractandis. 2 Sumpl. 1746. 1753.
5. Homburgk von Vach, Anst. Tull. : De obligatione ad litteras
6. Thonick, Piedericus Christophorus : De modo compen-
sandi fructus in separatione feudi ab allodio.

er
ey
i
ell
las
)
.
;
3
→
20
.
3
.
.

1786.

1. *St. Augustin, die Kirche, die in der ersten Hälfte
 des 17. Jahrhunderts von dem hiesigen
 Pfarrer erbaut wurde. (L. 1786-1787)*

2. *Die Kirche der heiligen Maria, die in der
 ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts erbaut
 wurde.*

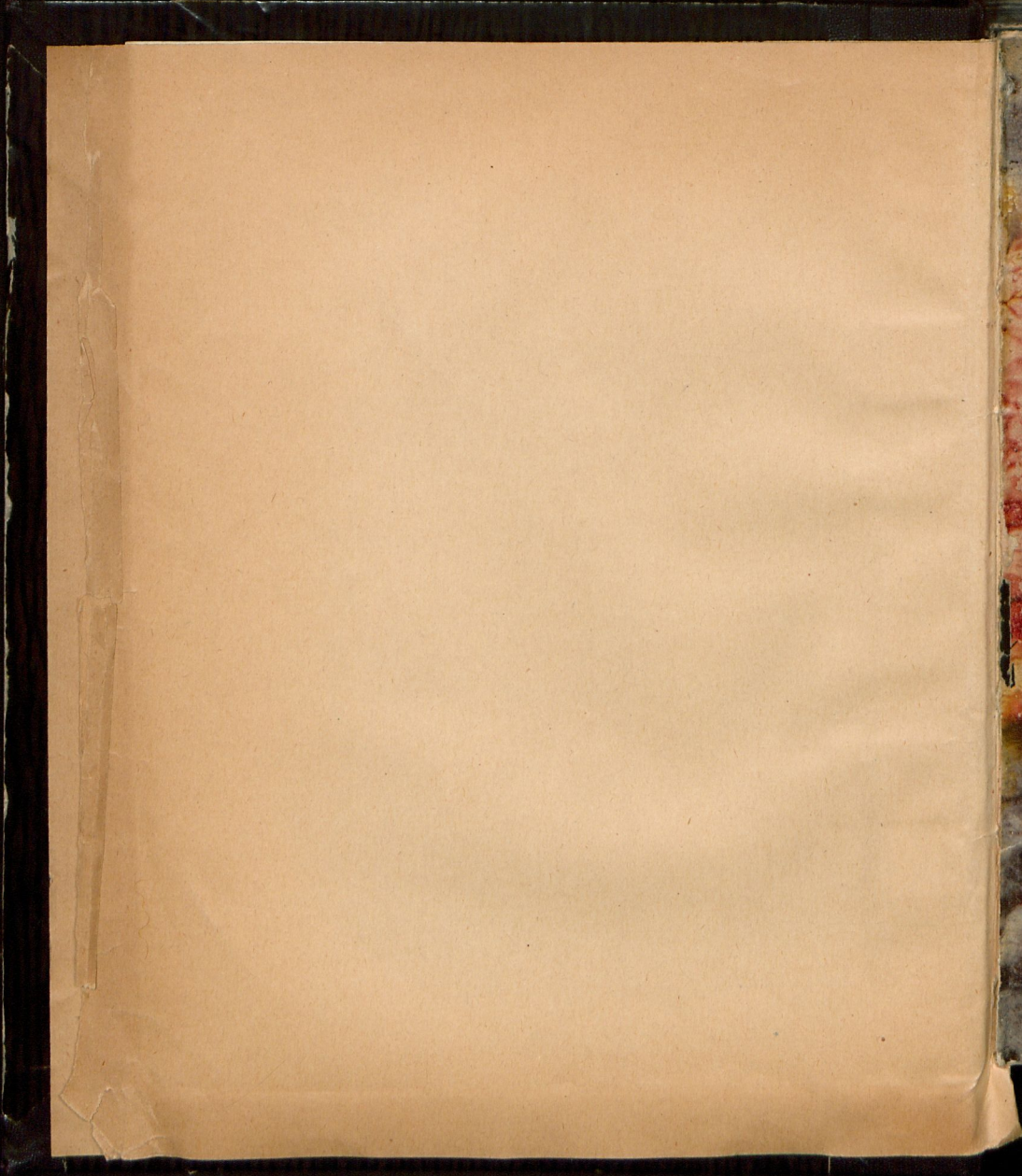
3. *Die Kirche der heiligen Margareta, die in der
 ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts erbaut
 wurde. (L. 1786-1787)*

4. *Die Kirche der heiligen Anna, die in der
 ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts erbaut
 wurde. (L. 1786-1787)*

5. *Die Kirche der heiligen Barbara, die in der
 ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts erbaut
 wurde. (L. 1786-1787)*

DE NATVRA
BONORVM AVITORVM
VVLGO STAMMGÜTER
IVRE GERMANICO
IN DOMINIO MINVS PLENO
CONSISTENTE

ATQVE INDE SVMENDA INTERPRETATIONE
IN FIDEICOMMISSIS FAMILIAE.

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO SERENISSIMO ET CELSISSIMO PRINCIPE AC DOMIN^o

DOMINO FRIDERICO

HASSIAE LANDGRAVIO, RELIQ.

PERMITTENTE ILLVSTRI ICTORVM ORDINE DISSERTATIONEM INAVCVRALEM

PRO LICENTIA

SVMMOS IN VTROQVE IVRE HONORES CONSEQVENDI PVBLICO
ERVVDITORVM EXAMINI

SVMITTIT

IO. FERDIN. GVIL. BRANDT

WETZLARIENSIS

DIE SEPTEMBRIS A. R. S. c^o l^o CCXXXVI.

Ob raritatem et argumenti praestantiam denuo typis expressa.

MARBVIRI CATTORVM

SVMPTIBVS HENRICI RVLDOPHI MEYERI 1791.

(10)

LONDONIUM AVITONVM

VITGO STAMMELER

TYPE GERMANICO

IN DOMINO MIVS TIENO

IN LIBRICO MIVS IS FAMILIA

DOMINO FRIDERICO

FRIDERICO GUL. BRANDT

CAPVT I.

DE DOMINIO MINVS PLENO ET BO-
NIS AVITIS IN GENERE TAM VNIVERSA-
LITER, QVAM IVRE GER-
MANICO,

§. I.

Quemadmodum plura eaque a se inuicem di- *Dominii*
uerfa iura* continere dominium, apud omnes *minus ple-*
in expedito est, sic nemo quoque dubitauerit *ni notio*
vnquam, quin ita a se inuicem diuelli possint, *eruitur.*
vt vnum, alterumue adimatur domino, et in
alium transferatur, reliqua autem domino conser-
uentur. Quod si fit, perspicuum est vnum plu-
raue iura alias in dominio contenta ex eodem tolli,
atque sic dominium iure quodam ad ipsum cere-
roquin spectante deminui; quo casu dominium,
quod plenum erat haecenus, minus plenum eua-
fisse dicitur.

* Enimvero *dominium* in genere ius proprium est com-
petens in rei vsum, fructum et substantiam simul;
atque inde non tantum ius disponendi pro arbitrio
tam de re ipsa, quae dominio nostro subest, quam
et de omni iure vi dominii nobis competente, nec

4 CAPVT I. DE DOMINIO MINVS

non pari ratione ius excludendi inuoluit. Vnde plura consequuntur iura alia veluti ius proprietatis, ius vtendi, ius fruendi, ius possidendi, vindicandi, alienandi, et in aliam formam etiam deterio- rem mutandi rem dominio nostro subiectam etc. Quumque ius facultas moralis sit quaedam agendi, vi cuiuslibet iuris multi iterum domino liciti sunt actus, ad quos singulos facultas quaedam compe- tit, quae speciale iterum ius constituit. Plurima itaque, eaque diuersa iura dominium includere, cui- dentissimum est.

§. II.

*Eiusdem
definitio.*

Sicuti ergo *dominium plenum* est dominium nullo iure ad dominium alias spectante carens, ita *dominium minus plenum* est dominium vno altero- ue iure ad dominium pertinente deminutum (a). Prouti enim id plene demum habere dicimur, quod ex asse habemus integrum, ita id minus ple- ne tantum nobis competere censetur, quod non integrum habemus et indiuisum, sed cum aliqua restrictione. Vnde et dominium minus plenum *restrictum* vocatur.*

* Patet ergo minime repugnare, vt dominium non tantum aliquo iure ad ipsum pertinente desituatur, verum etiam, vt sublato iure vi domini alia competente nihilominus adhuc dominium adesse dica- tur non plenum equidem, sed minus plenum; quare enim denominatione a potiori desumpta id ni- hilominus adhuc adesse dici posset? quod non quidem omnibus, principalioribus tamen sui parti- bus adhuc constat. Praeclare eam in rem SE-
NECA

(a) L. B. de WOLF part. II. iur. nat. §. 137.

NECA (a): non est argumentum, inquit, ideo ali-
quid tuum non esse, quia vendere non potes, quia con-
sumere, quia mutare in deterius aut melius, tuum
enim est etiam, quod sub certa lege tuum est.

§. III.

Modi dominium restringendi admodum va- Modi illud
riant. Eo plerumque omnes reducuntur, quod constituen-
dominium restringatur aut domini dominium trans-
ferentis consensu et voluntate, aut (quod praecipue
fori nostri est) exigente ad salute republicae.

§. III.

Prior modus e iure pro arbitrio disponendi Eorum
domino vi dominii competente non tantum de re fundamen-
ipsa dominio eius subiecta, quam et de omni iure tum,
in dominio contento (§. I.) deriuatur. Inde enim
est, quod et ius transferendi ipsum dominium ha-
beat dominus, non solum in totum, verum etiam
pro parte aut particula quadam, reliquo, quod su-
perest, iure aut sibi, aut alii praeter eum, in
quem facta dominii translatio, reservato. Quo iu-
re si utitur dominus, euident est, dominium vno
alteroue iure ad ipsum spectante deminui, ac pro-
inde minus plenum euadere (§. II).

§. V.

Posterior ex communi obligatione cuiusque
promouendi salutem publicam consequitur. Quo-
niam enim quaelibet respublica, utpote societas,
supremum finem habet, isque necessario in salute
publi-

A 3

III (a) De benef. VII, 32.

publica positus sit, ex ipsa iterum notione reipublicae quilibet in republica debet velle id, quod salus publica exigit, necessario itaque et pari debet, vt suadente id salute reipublicae vnum alterum eius vi dominii alias competens illi adimatur et in alium transferatur, ac proinde dominium eius minus plenum seu restrictum reddatur (§. I.).

§. VI.

Eiusdem

nota characteristica.

Quoniam vero dominii minus pleni fundamentum toties habetur, quoties vnum alterum eius in dominio inuolutum in alium transfertur (§. I.), ac proinde alii quoque praeter dominum competere incipiat, quodsi praeter dominum in re dominio eius subiecta alii quoque ius quoddam competit, certissimo indicio euadit, dominium non amplius plenum, sed minus plenum existere.

§. VII.

Regula I.
ad diiudicandam cuiusvis dominii minus pleni naturam,

Vnde ad naturam cuiusque dominii minus pleni diiudicandam facile constituitur regula: quaecumque sunt contra ius alterius, cui simul in re dominio minus pleno subiecta ius quoddam competit, ea omnia illi, qui dominio tantum minus pleno gaudet, prohibita erunt: contra vero ea, quae ius illud alterius non violant, libero optimoque iure eidem permissa esse dicenda sunt. Quemadmodum enim id demum omni iure facimus, quo ius alterius non laedimus, ita id, quod iure alterius inuito agimus, nullo iure fecisse censetur.

§. VIII.

§. VIII.

Quo vero adhuc strictius rem quod ad sco-
pum nostrum determinemus, regula II. esto:
Quum dominium restringatur aut transferentis vo-
luntate, aut suadente id salute reipublicae (§. III.),
priori casu ea omnia, quae ultra praescriptos a
transferentis voluntate terminos se non extendunt,
licita erunt illi, qui dominium minus plenum habet:
posteriore ea, quae cum salute reipublicae non pugnant.
Reliqua omnia, quae contra tendunt, eidem habenda
erunt pro illicitis.

§. VIII.

Bona auita in genere sunt bona a primo ad-
quirente hereditario familiae iure ad possessorem
e primi acquirentis propagine promanantia.

Quid bona
auita in ge-
nere?

* Per bona intelligo res dominio nostro subiectas. Re-
rum vero, prouti iuri nostro aut dominio subiiciun-
tur, numero veniunt omnia ea, in quae ius cadere,
quaeque nobis usui esse, aut utilitatem praestare pos-
sunt. Per ius hereditarium familiae denique com-
munem et naturalem secundum proximitatem agna-
tionis succedendi ordinem indico.

§. X.

Enimuero, quod ad acquisitionem bonorum, Diuisio bo-
inter alias distinctiones illud praecipue quod ad
scopum nostrum notamus discrimen, quod ad
sub lege seruitiorum ad possessorem prouenerint a
beneficio principis, aut ab eodem alio, quam he-
reditario familiae iure parta sint, aut denique ad
illum iusto hereditatis ordine deuoluta fuerint a
maio-

Diuisio bo-
norum in
stipendia-
ria, auita
et adqui-
sita.

maioribus. Priore casu bona *stipendiaria* sive *beneficiaria*, altero *adquisita*, posteriore demum *avita* dicimus*.

* Bona avita etiam vocari solent *bona familiae*, *stemmatica*, *gentilitia* etc. Iustinianus illa *genearchica* vocat. Quasnam autem denominationes subeant iure Germanico, quasue illis eo iure tribuere consultum sit, mox ostendemus. Quare vero et hodie *bona fideicommissaria*, aut *fideicommissa familiaria* adpellentur infra (cap. III.) adparebit.

§. XI.

Ex definitione autem bonorum avitorum patet, in diiudicanda eorum natura praecipue respecti debere ad primum acquirentem, ad ultimum possessorem, ad maiores et denique ad familiam. Quid primus adquisivit, et hereditario iure ad familiam suam transmisit, *primus acquirens* vocatur. Ille vero e primo acquirentis genere, qui bona ordine naturae et agnationis ad se translata ultimo possedit, *ultimus possessor* dicitur. *Maiorum* nomine personae veniunt, a quibus descendimus. Omnes autem a primo acquirente descendentes eius *familiam* efficiunt.

§. XII.

In quo consistere possunt, ac proinde etiam bonorum (§. VIII. *) numero censentur omnia ea, in quae ius cadere, quaeque nobis usum praebere aut utilitati esse possunt (§. cit.), nullum est dubium, quin et id de bonis avitis praedicare liceat. Atque inde in

in rebus omnibus utilitatem adferentibus constitui poterunt. Nil ergo obstat, quominus *in rebus tam immobilibus, quam mobilibus, tam in iuribus, quam in pecunia, siue per eam nomen, siue ipsos nummos intelligas, consistant.* Priore enim casu ad iura, posteriore ad mobilia referri pecuniam conclamarum est.

§. XIII.

Bona autem, quamprimum a patre acquirente iure hereditario proficiuntur in filium, a primo acquirente iure hereditario deriuantur in familiam, quum filius quippe descendens a patre necessario ad patris familiam pertineat (§. XI.). Quoniam ergo bona auita sunt bona a primo acquirente ad possessorem ex eius familia hereditario familiae iure deuoluta (§. VIII.), in proparulo est, *bona, quamprimum a patre acquirente iure hereditario transeunt in filium, bona auita euadere.*

* Haec monere necessarium duxi, ut noscatur quando bona qualitatem bonorum auitorum induere incipiant. Quia enim ius Germanicum bona, quamprimum auita euadunt, peculiari quodam nexu et natura adficit, ceu in sequentibus adparebit, necessario sciendum, quandonam auitorum numero censenda sint, et quandonam iterum eo nomine non amplius comprehendantur. Quod (sequente §.) ostendemus.

** Quum bona auita sint bona a primo acquirente iure hereditario ad familiam suam translata, mater vero aliave maiorum lineae feminae et bona acquirere et iure hereditario ad familiam transmittere possit, nullum est dubium, quin mater quoque primi acquirentis loco cenferi (§. XI.), ac proinde

de bona a matre acquirente iure hereditario deu-
luta ad familiam ad bonorum auctorum numerum
referri possiat.

§. XIII.

Quando
auita esse
cessant?

Quandoquidem vero familia denotat omnes
a primo acquirente descendentes (§. XI.), quod si
nemo amplius adest, qui a primo acquirente san-
guinem trahit, bona non amplius dici possunt a
primo acquirente iure hereditario familiae transire
in possessorem e primo acquirentis propagine, quia
eius familia cessat. Quum ergo bona auita sint
bona iure hereditario gentis a primo acquirente
translata ad possessorem ex eius familia (§. VI. II.),
quamprimum nemo amplius habetur, qui sanguinem
dermat a primo acquirente, bona auita non amplius
nuncupari possunt.

§. XV.

Licet ab
initio Ger-
mani non
distinguerint
inter bona
stipendiari-
a, auita et
ad quista,
illud tamen
discrimen
postea inno-
ruit.

Licet autem ab initio, utpote gens in sim-
plicitate naturali quaerens delicias, in communi-
one quadam naturali rerum vixerint maiores nostri, at-
que inde et dominia rerum certa et bona eorumque
species, prouti ea descripsimus (§. VIII. * et §. X.),
penitus ignorarint, ceu ex TACITO (a) et IV-
LIO CAESARE (b) colligendum, postquam ta-
men eo tempore, quo Clodovaeus magnus ultra
Rhenum victorica arma circumtulit, dominia re-
rum certa habere coeperunt (c), et feuda, quae
eorum

(a) De morib. German. cap. XXVI.

(b) De bello Gallico lib. VI. cap. XXII.

(c) Vid. viri illustr. NICOL. HIERON. GUNDLINGII
Gundlingianorum part. III. n. II. p. 295; contra LEIB-
NITZIVS

eorum erant stipendia, et alodia, quo nomine comprehendebant bona tam auita, quam adquisita (§. XVII. *), illis innouere. Quapropter non mirum, quod et iure Germanico ea notetur bonorum distinctio, quam (§. X). ex iure vniuersali deprompsimus. Inde enim est, quod in diplomatis et monumentis antiquis curate distingui videas *bona feudalia* (et prout vetustae formulae efferunt), *alodia parentum* ac *alodia ex conquesto*, comparato vel *adtractu* (a) (§. XVII. *), siue, quod idem est, *lehn*, *erbe* und *eigen* (b), quae Germanis bona stipen-

B 2

stipen-

(a) WITZIVS de origine Francorum, qui adnexus est E. C. CARDI comment. ad legem Salicam, iuit.

(a) MARCVLEVS lib. I. form. XII. "Villas illas, fitas in pago illo, quas aut munere regio aut de alode parentum aut undecunque ad praesens tenere videtur." Lib. II form. VI, VII. "tam de alode, aut de comparatu, tu vel de quolibet adtractu. Form. XII. tam de alode, de paterna, quam de comparatu. Adde Form. XVII. et lib. I. form. XXXIII. In adnuntiatione Ludou. regis apud confluentiam c. VI. apud BALVZIVM tom. II. p. 144. "et illorum alodes de haereditate et de conquestu, et quod de donatione non sri senioris habuerunt. Neque tamen de munere regio semper feudum notat, quum et bona Salica de munere regio fuerint concessa. STRVV. de alodis imp. cap. I. §. 4. n. 1.

(b) In diplomate Ludouici Brandenb. apud illustre LVDEWIG. in reliq. MSt. tom. VII. p. 97. occurrit: *an eyghen, an lehn, an erue*. In priuil. Caroli IV. imperat. Fridbergens. concessio an. 1300. quod extat in *gründlichen Bericht von der burg Fried-*

stipendiaria, auita et adquisita denotabant. Quamuis *eigen* et *proprietat* nonnunquam etiam de bonis auitis praedicetur (§. XV. II. *).

§. XVI.

Quanam bona auita in monumentis antiquis recipiant denominationes?

Bona auita vero iure Germanico varias sortiuntur denominationes, de quibus equidem parum essemus solliciti, nisi et ad intelligendas veteres chartas magnopere conduceret, et ad anteeoccupandas obiectiones quasdam necessarium videretur. LEGES RIPVARIORVM (a) de *beneficentia auitica* memorant, quod nil aliud, quam bona auita significat. Nec dubium est, quin synonymia honorum auitorum, quam (§. X. *) dedimus

Friedberg parte II. p. II. *Uf ihr Gut, is sey Eigen, Erbe, Lehen etc.* In Gl. des Landrechts lib. III. art. XXXIX. *Ein Zins Gut ist weder Eigen, Erb, noch Lehn.* Sic quoque *eigen* und *erbe* distinguuntur in reformatorum Sigismundi apud GOLDASTVM *der reichsstatuten* II. th. p. 134. Quo etiam merito referas, quae iure Saxonico et Allemannico, nec non statutis cum aliis, tum maxime Lubeccensibus et Hamburgensibus dicuntur *vom eigen und lehn, erbe und errungenen oder wohlgewonnenen gütern* (quo nomine etiam Germanis bona acquisita veniebant), de quibus adeas IAC. FRID. LVDOVICI *diff. de distinctione bon. hered. et adquisit.*, quam etiam ex formulis chartisque antiquis egregie adnotauit, et hac in re mihi otium fecit vir celeberr. arque illustr. LVST. HENNING. ROEHMER, in *pererudita diff. de statu donat. int. conting. aut. et hod.* §. 33. seq. nec non vol. II. conf. XLV., quaest. 2. n. 38. et 39.

(a) tit. LVI, §. 3.

dimus, bonis auitis Germanicis conueniat. Verum potius in monumenta antiqua inquiramus, et cautiones quasdam circa diuersas bonorum auitorum denominationes in veteribus chartis passim occurrentes ad meliorem earum intellectum dare allaborabimus.

§. XVII.

Illud frequentissime aduertimus, bona auita in antiquis monumentis denominari *alodia* (a). Unde plurima, quæ de alodiis in veteribus formulis occurrunt, tanquam de bonis auitis dicta, capienda sunt.

Bona auita nonnunquam Germanis vocabantur *alodia*.

* Quocirca tamen ante omnia notandum vocem *alodii*, quamuis antiquo tempore præcipue bonis auitis tribuatur (prout et ipse vocabuli significatus exigat (b), latiore plerumque determinari significatu, feudoque opponi (c), adeoque omne denotare, quidquid non est feudum. Quoniam itaque nec bona auita

B 3

(a) LEX SALICA tit. LXII, *Iuram. Ludouici regis* apud BALVZIVM tom. II. p. 144.

(b) Quum enim *od* Germanis denotaret possessionem oder *ein gur*, *alod* idem indicabat, ac *ein altes, alterwaetterliches gur*, quod iam tempore quodam esset penes familiam, illustr. BOEHMER. vol. II. conf. XLV. quaest. 2. n. 37. p. 206. IO. NICOL. HERIVS vol. II. *opusc.* tom. I. p. 345. nec non vol. I. p. 491. et 527. BVRG. GOTTHELF. STRVV. *histor. iur.* cap. VIII. §. 2.

(c) Capit. Caroli magni V. c. XIX. Capitul. de an. 10 CCCVII. c. VII. *Decret. imper.* apud BALVZIVM tom. I. p. 629, Capitul. lib. III. c. LXXXI. Adde STRVVIVM in *elem. iur. feud.* cap. I. §. 9.

auita, nec acquisita feuda sunt, necessario contia-
 git, ut utrisque commune nomen alodii haud raro
 tribuatur. Unde caute procedendum, ne ea, quae
 in vetustis chartis legibus sub generali alodii vo-
 cabulo de bonis acquisitis quandoque dicuntur,
 absque vltiore lima statim ad bona auita protra-
 hantur. Vtraque enim bona quod ad effectum
 etiam, iure German. quam longissime a se inuicem
 discrepare capite insequente adparebit; vbi naturam
 bonorum auitorum Germanis in dominio minus
 pleno, acquisitionum vero in dominio pleno confi-
 stere demonstrabimus. Proinde, si libera de re
 disponendi facultas, quae dominio pleno tantum
 propria est, de alodiis praedicatur, id minime ar-
 gumento est, illimitatam disponendi facultatem
 etiam de bonis auitis competere, sed de acquisitis
 capiendum erit. *Alodia* enim, prout obseruau-
 imus aut *auita* sunt aut *acquisita*, siue quod idem
 est, ut STRYVVS (a) loquitur; *libera* aut *restric-
 ta*, quum de acquisitis libera, de auitis vero re-
 stricta disponendi facultas iure German. competat.
 Leges veteres et diplomata sic efferunt: *alodia* vel
 sunt *parentum*, vel *ex comparato, conquisito, aut ad-
 tractu* (§. XV.) (b). Quod si ergo vocabulum alo-
 dii generaliter et indeterminate positum reperiatur,
 an per id bona auita, an acquisita intelligantur ex
 ipso tenore veterum documentorum erit diiudican-
 dum. Nimirum *si de parentibus, maioribus, fami-
 lia*,

(a) In *element. iur. feud.* cap. I, §. 9.

(b) MABILLONIVS in *form. Andeg.* n. 45. et in
adpend. supplem. p. 85. IDEM de *re diplomatica*
 lib. VI, cap. X. Add. CHRISTIANI THOMASII
select. capit. histor. iur. feud. Germ. 8. et 9. p. 12. et
 ANTONIVM DOMINCY de *praerogat. alodior.*
 cap. X.

via, consensu agnatorum, iure hereditario familiae aus restricta agendi facultate etc. simul quid memoratum, bona auita per vocem alodii denotari videntur, si vero quid additum de libera dispositione e. g. venditione sine familiae consensu etc. aut de comparato, conquisito vel adtractu et similia, de bonis acquisitis vocabulum erit intelligendum (a). Ex his autem colligas, antiquiore aeuo alodium praecipue bona auita indicasse, tempore medio et auita et acquisita comprehendisse, eumque vocabuli significatum et praxi hodierna inualuisse (b).

*** Alodia in genere etiam per excellentiam, quia nexu feudali libera, dicuntur in antiquis monumentis patrimonia, terrae fundi, sortes, praedia etc. (c). Quare contingere posset, vt et tali vocabulo generali modo bona auita, modo acquisita in vetustis legibus et chartis insigniantur. Erit itaque et tunc eadem regula, quam (§. XVII. *) dedimus, obseruanda.*

§. XVIII.

(a) Sic e. g. in *tabulario Vindocinensi* in charta an. cclxxxviii, et a. cclxxxix, occurrit: "natura-
" liter *alodium* est praedium ab antiquo nullam
" reddens consuetudinem, eidemque a *progenito-*
" *ribus iure hereditario* contingens. Id, quod de
" bonis auitis dictum esse videtur. Contra apud anti-
" quum glossatorem *VGITIVM*, qui extat apud *GOE-*
" *DASTVM rerum Allemannic.* tom. I. part. I. p. 137.
" ubi *alodium* dicitur, quod *vendere vel donare possum*
" *vt mea propria*, vocabulum *alodii* de bonis acquisitis
" erit capiendum.

(b) *STRVVIVS in element. iur. feudat. cap. I. §. XII.*
HIERON. BIGNONIVS ad MARCVLF lib. I. c. II.
p. 857. et SIRMOND. ad capitular. tit. VII. p. 761.

(c) *BVRC, GOTTHELF STRVV. de alod. imper. cap.*
I. §. II.

§. XVIII.

Nec non
proprietates.

Eodem modo se res habet cum vocabulo *proprietatis*, quod bonis avitis in formulis antiquis tribui videmus. Quum enim feuda, utpote salaria, antiquitus nequidem eatenus essent propria, ut iure hereditario ad familiam ea transmitti liceret (a), quidquid non erat feudum, per excellentiam dicebatur *proprium* siue *proprietas* (b), *eigen*, *eigenbium*, itaque *iuris proprii* (c) aut *liberi*. Eo quod nempe nexu feudali liberum esset, atque in familiam hereditario iure deriuaretur.

* Vnde iisdem regulis et cautelis rem dimittimus, quas (§. XVII. *) de vocabulo *alodium* dedimus. Esse nimirum *proprietatem*, *proprium*, *iurisque proprio et libero subiectum* opponebatur feudo

(a) I. F. I. §. I. V. C. CHRIST. GOTTLIEB BVDERS *in amoenit. iur. feud.* p. 39. seq.

(b) Pater id vel ex eo, quod *alodia* in Genere denotentur, quidquid non est feudum (§. XVII. *), *proprietas* vero et *alodium* pro synonymis habeantur. Sic IOANNES VIII. *epist.* CXXIX. *proprietates, quas vos alodes dicitis.* In Synodo Sueffion. sub Carolo caluo a. 843. §. 3. In charta Gothofredi Bullion. in CHIFFLETII *Lotharing. mascul.* p. 8. In diplom. Gerbergae Francor. reginae apud AVBERT. MIRAEVUM *cod. donat. Belgic.* lib. II. c. XIX. circa an. 1000. p. 73. GREGOR. TVRONENSIS lib. III. c. XV.

(c) In diplom. Agnetis comitis Pictaviensis apud GVI-CHENON. *dans l'histoire genealogique de Savoie* tom. VI. p. 23. et 663. et in alio apud HEDAM *in bistor. Ultraict.* p. 93.

do(a). Proinde omne denotabat, quod nexu feudali immune esset, quodque successionis iure transferretur in familiam. Quare, quum bona tam auita, quam acquisita non essent feuda, bonaque auita saltem eatenus essent propria, vt hereditario iure ad posteros promanarent, necessario consequebatur, vt vocabula illa vocabula generalia essent, adeoque bonis modo auitis, modo acquisitis tribuerentur. Dicebantur ergo bona auita proprietates, dicebantur propria, iurique proprio et libero subiecta. Qui tamen ideo liberam de iis competuisse disponendi facultatem, et proinde ea dominio non minus pleno, sed pleno subiecta fuisse dixerit, is sinistre admodum ratiocinabitur. Non enim ideo illis tribuebantur haec vocabula, quod illimitatae subessent possessoris dispositioni, sed quod nexu feudali essent immunia, et successionis iure transmitterentur in familiam. Ad dignoscendum ergo, quando sub generalibus hisce vocabulis aut auita denotentur bona, aut acquisita, ad regulam (§. XVII. * in fine) datam erit recurrendum (b).

§. XVIII.

(a) II. F. XXIX. et XLVII. *Docum. rediuu. duc. Würtemb. part. II. p. 375.*, *Capitular. lib. III. cap. XX. et lib. I. cap. LXXVI. Capitular. Notiomag. de a. Iocccvi.*, *Specul. Saxon. lib. II. art. XXXXIII.*

(b) Sic e. g. formula in *tradit. Fuldens. n. 168.* "rationem portionem, quae mihi a parentibus meis, proprietatem hereditario iure contigit, consentientibus fratribus meis, nulloque parentum et affirmum contradicente etc. de bonis auitis loquitur. Nec non alia apud IO. PETRUM A LVDEWIG in *reliq. MSs. tom. II. p. 462.* in diplomate de anno clocccxvii, "proprietatem, quae ad se ex obitu
C." pro

§. XVIII.

Item hereditates et bona hereditaria.

Quoniam feuda ab antiquo tempore non erant hereditaria (§. XVIII.), ea bona, quae non erant feudalia, in oppositione ad feuda etiam dicebantur *hereditates*, aut *bona hereditaria*. Vnde eodem modo in antiquis diplomatis et formulis usurpantur vocabula hereditas et bona hereditaria, ac alodium (§. XVII. *) et proprietas (§. XVIII.) Opponuntur nempe feudo, et omnia bona nexu feudali non affecta, ac proinde tam auita, quam adquirentia significant (a). Adquirentia quidem vel ideo, quia ad heredes quoscumque, etiam extraneos, auita vero, quia iusto succedendi ordine ad heredes e primo acquirentis propagine deriuantur. Vnde patet, quod et bona auita in veteribus formulis

propinquorum *hereditario iure* fuerat deuoluta, eodem modo erit accipienda. Item, quod in iure prou. Saxon. lib. I. art. 34. occurrit: "ohne des richters urreub mag ein mann sein eigen wohl vergeben mit der erben gunst etc."

(a) *Specul. Saxon.* lib. I. art. V. ibi: "quaecunque bona defunctus post se reliquit *vocabulo vniuersali hereditatis* complectimur. Nec non in testamento Caroli magni cap. III. et diuisione Ludouici pii cap. V. *beneficium* (sive feudum) opponitur *hereditati*. Item in *actis Lindaniens.* p. 554. nam et alodia in genere, quae tam auita denotant bona, quam acquirentia, tanquam feudorum opposita hereditates vocantur vid. ANTONIVM DOMINCY *de praerog. alod. et docum. reditu. duc. Würtemb.* p. 249. nec non CRYSIVM in *annal. Suesu.* part. II. lib. LX. f. 331.

mulis denominentur *hereditates*, aut *bona hereditaria etc.*

* Quocirca tamen iterum cauendum, ne quae de hereditate aut bonis hereditariis in veteribus monumentis occurrunt, circumstantiis non consideratis, statim ad bona auita protrahantur, quum et generalibus hisce vocabulis bona aduicta denotari possint. Et hic igitur ad tenorem legum, aut chartarum veterum eo modo, quem (§. XVII. *) praescripsimus, erit adteadendum (a).

§. XX.

Quum Germania fuerit respublica militaris, *Nec non be-*
 ceu capite sequente demonstrabimus, ac proinde *na salica.*
 delicias in armis et Marte vnice quaerere Germani, frequenter contingebat, vt hostibus secundo Marte deuictis, iis, qui fortiorem reliquis praestiterant animum, hostilem agrum pro seruitiis iam praestitis sine nexu feudali indulgeret princeps. Vnde singularis in Germania nascebatur bonorum species, quae *salica* vocabantur (b). Haec autem bona ab initio ad aduicta pertinebant (§. X.), postquam autem semel a primo adquirente iure hereditario gentis transibant in familiam, auita euadebant,

C 2

(§. VIII.

(a) Sic e. g. qui formulam apud veterem glossatorem VGITIVM, quam (§. XVII. *) allegauimus, occurrentem: "*hereditas*, quam *vendere*, vel *donare* possum vt mea propria, de bonis auitis capere vellet: is opinione sua admodum in transversum ageretur.

(b) IO. GOTTLIEB HEINECC. *in elem. iur. germ.* tom. I. lib. I. §. 422, et lib. II. §. 14.

(§. VIII.), et continuo adhuc *salica* adpellabantur. Vnde plurima, quae de *bonis salicis* in veteribus monumentis occurrunt, tanquam de bonis auitis dicta optime intelligi possunt (a).

§. XXI.

Bona auita Germanis antiquis non consistebant in mobilibus.

Licet autem iure vniuersali ex conceptu bonorum in genere sat firmo stent talo ea, quae (§. XII.) diximus. Ex ipsa tamen Germanorum natura reddideris rationem, quare iure Germanico antiquo bona auita in mobilibus vix consisterint. Parum enim aut nihil efficiebant bona mobilia maioribus nostris, qui in immobilibus praecipuas querebant diuitias, praecipuum patrimonium, tanquam, in quae singularis quaedam hominum affectio cadere solet (b).

* Germani enim non solum gens erant plane militaris, sed et in simplicitate naturali praecipue querebant delicias. Vnde rebus ad vitam transigendam necessariis contenti, vltiorem vitae commoditatem, vltiorem luxum et splendorem respuebant, cui tamen praecipue inferuire bona mobilia in expedito est. Nil enim ambiebant, si corporis defensio contra iniurias tempestarum in pelle plerumque consistens, si scutum, si gladius ad manus esset solum, de ceteris non adeo erant solliciti.

** Quod

(a) Veluti, quod de bonis salicis dicitur tit. LXII. §. VI. p. 107. LEG. SAL. Confer. autem de iis CHANTEREAU LE FEBVRE dans le traité des fiefs et de leurs origine livr. I. chap. III. p. 15. et livr. II. chap. I. p. 98.

(b) Vid. CHRISTIAN. THOMAS, in select. feud. S. 6. p. 13. seq.

** Quod tamen de bonis auitis iure German. antiquo in bonis mobilibus non consistentibus hactenus dixi, id eatenus intelligendum, quatenus bona mobilia secundum se considerantur, non quatenus sunt accessoria immobilium. Quatenus enim ad immobilia pertinent e. g. instructus, et adparatus fundi, pecora, homines proprii etc., eatenus etiam iure German. antiquo bonorum auitorum partem constituisse extra dubium est. Verum eo modo non secundum se considerantur, sed ex perpetua destinatione et cohaerentia cum immobilibus potius ad immobilia referenda sunt.

§. XXII.

Eadem est ratio eorum, quae (§. XII). de pecunia obseruauimus. Quoniam enim ad militiam omne studium, omnem operam conferebant Germani, non ad commercia, non ad opificiorum artiumque culturam, tanquam ad negotia pacifica, adplicabant animum. Vnde non conserui non poterat, vt pecuniae, tanquam ad commerciorum commoditatem praecipue adiuuentiae, nulla commerciorum habita ratione, nullum quoque vsum haberent veteres Germani. Quare rationibus reipublicae Germanicae antiquae minus recte quadrat, quod bona auita, aut eorum pars quaedam eo tempore in pecunia siue numerata, siue per eam nomen intelligas, consistierint.

* Accedit et altera ratio, quod Germani essent simplicitatis naturalis studiosissimi (§. XXI. *), adeoque permutatione mercium vterentur (a), cuius natura pecuniam respuit.

C 3

§. XXIII.

(a) PLINIUS in *histor. nat.* lib. XXXIII, cap. I. Add.

6807.

§. XXIII.

Bene tamen in iuribus. At iurium nullo non tempore amantioribus Germanis nil obstare videbatur, quominus et apud illos bona avita, aut eorum pars quaedam praecipua in iis consistere possint. Maxime, quum ita comparata sint pleraque iurium, ut insignem adferant utilitatem, usumque haut mediocrem praebent. e. g. iurisdictio, cuius fructus sunt mulctae pecuniariae (a).

§. XXIII.

Sicut et iure Germ. nouiore in mobilibus et pecunia.

Similiter, licet ab antiquo Germanis bona avita in rebus mobilibus et pecunia non consistere (§. XXI. XXII.), coepta tamen sequiore aeuo cum moratoribus gentibus, Romanis videlicet, consuetudine, ideoque inualescente sensim luxu ab antiqua illa simplicitate paulatim deflexerunt, commerciis et negotiis nauarunt operam, atque inde et usum pecuniae habere coeperunt, et postea in mobilibus pretiosioribus splendoris et commoditatis ergo constituerunt patrimonium. Inde ergo est, quod nouiore quoque tempore apud Germanos obtinuerint iuris vniuersalis principia, atque inde tam pecunia, quam bona mobilia sensim bona avita, aut eorum partem

GROT. *de iure B. et P.* lib. II, cap. XII. §. 3. cum not. auctor. TACITVS *de morib. Germ.* cap. V.

(a) V. C. IO. ERNEST. SCHROETERVS, Erlangens. academ. professor, *de fideicom. iur. Rom. et Germ.* cap. III. §. VI. lit. h, p. 84.

quandam constituere coeperint, maxime, quum ad mobilia speciatim nostra saeculi opulencia haut raro res insignis pretii referantur, quas familiae feruari consultissimum videtur. Quae omnia tamen de recentiore aevo intelligi velim. Licet enim iam aliquem pecuniae usum a Romanis didicissent Germani, ab initio tamen pecuniam, qua utebantur, a Romanis ut plurimum accipiebant, quam vel ideo non adeo largam fuisse, ut bonorum partem praecipuam efficere posset, facile est ad existimandum.

* De domo Salmensi et Fürstenbergica refert illustr. IO. PETRVS A LVDEWIG (a), in Salmensi familia, et nomina (*die capitalien*), in Fürstenbergica vero et mobilia et pecuniam (*die mobilien und bloße baarschaft*), imo nouiter adquisita quaedam qualitate bonorum auctorum affecta censerit. Quod tamen ad certam summam restrictum esse aduertit. Quamuis vero id, quod et nouiter adquisita nexu bonorum auctorum obnoxia sint, plane peculiare sit, vel ex eo tamen videre licet, quanti familiis illustribus Germaniae cordi animoque sit earum conseruatio, adeo ut et a regula deuiet, et partem bonorum etiam adquisitorum ad stemmatis splendorem et conseruationem bonorum auctorum nexu obstringi cupiant. Sic quoque ex pacto nobilis Baumbachiorum familiae in Hallsia, compertum habeo in eadem familia summam 30000. fl. vi pacti de a. clo 10 cccvii. (*zwischen Wolf Georg Henrichen, sodann Christian, Ludwig Wilhelmen, und Iohann Melchior von Baumbach*) qualitati bonorum auctorum obnoxiam redditam fuisse.

** Quo-

(a) Tom. II. *consil. Halens.* lib. II. *consil.* 92. n. 69.

** Quoniam vero et bona mobilia et pecunia (sonderlich bloße bewegliche); inadvertenter magis faciliusque dilapidari et consumi, tanto vero difficilius recuperari possunt, minime consultum adfirmaverim, bona auita solum aut primario in mobilibus siue pecunia ponere. At una cum immobilibus, ita, ut praecipuum bonorum auitorum partem non efficiant, ceu in memoratis familiis factum, id minus improbandum.

§. XXV.

Alodia auita vel sunt paterna vel materna, inter quae quod ad naturam iure Germ. nulla est distinctio.

Denique, quamvis id, quod (§. XIII.**) adstruximus, iure Germanico antiquo vix contingerit, quum et feminae iure Germ. essent exsortes hereditatis paternae (ceum infra adparebit), et tanquam admilitiam incapaces vix quidquam adquisuerint, sequiore tamen tempore distinctum videmus inter alodia (siue bona auita (§. XVII.) paterna, id est a patre, et materna a matre videlicet profecta (a). Quod vel ideo praecipue notandum, quum hodie satis eximia ab ascendentibus femineis in familiam promanare possint bona. Quae uti alodia paterna nexu bonorum auitorum obnoxia esse possunt (§. XIII.**) .

CAPVT

- (a) Sic in tradit. Fuldens. lib. II. p. 508. occurrit:
 „ propriae haereditatis terra in diuersis videlicet
 „ locis tam paterno quam et de materno iure (ad
 „ Emhiltens abbatislam) pertinens. Et apud VA-
 „ BIANVM de monaster. Germ. lib. II. p. 36. “ quic-
 „ quid mihi supernominatus genitor meus Lan-
 „ doaldus vel mater mea beata de compaternito
 „ vel seu conquisito aut comparato mihi relique-
 runt. Adde MARCVLFVM lib. II. c. XII.

CAPVT II.
AN NATVRA BONORVM AVITORVM
IVRE GERMANICO IN DOMINIO MINVS
PLENO CONSTITERIT, ET QVAENAM DO-
MINII HVIVS MINVS PLENI GERMANICI
SECVNDVM GENVINA GERMANORVM
PRINCIPIA FVERIT NATVRA?

§. XXVI.

Quemadmodum Germani adcurate semper quod ad vocabuli significatum a se inuicem distinxerunt bona auita et adquisita (§. XV.), ita non mirum inter vtrumque illud bonorum genus quod ad effectum quoque non vnam eos statuiffe differentiam. Illud enim tum ex natura vtrorumque bonorum, tum ex peculiaribus rationibus status et salutis reipublicae Germanicae, cui mirum quantum instituta sua numquam non admodum Germani, concludere licet: *in bona adquisita nemini praeter possessorem acquirentem ius ullum competere firmiter tenuisse maiores nostros; ius vero in bona auita non solum sibi, sed cum omnibus simul primi acquirentis posteris praesentibus ac futuris communicasse.*

§. XXVII.

Atque id solum sufficiebat, ut magna quod ad effectum inde flueret inter vtramque illam bonorum speciem differentia. Quoniam enim in id pleno

D

illa non pleno gaudemus dominio, in quo nulli alii ius quod-
 gaudet do- dam competit: minus pleno autem in id, quod
 minio pleno, iuri siml alterius subest (§. VI.), ita prono inde
 sed minus fluebat alieo, iure German. bona adquisita dominio
 pleno. possessoris pleno, gentilitia vero minus pleno tantum,
 seu restricto subiecta fuisse. Ex quo deinde plura

consequabantur iura alia in vtroque bonorum ge-
 Proinde III nere admodum diuersa, veluti, quod adquisita li-
 non liberae berrimae subessent possessoris dispositioni, in auitis
 eius, sed re- vero bant aliud quidquam eidem liceret, nisi quod
 strictae sub- cum iure isto vniuersae familiae competente conueniret
 sunt disposi- (§. VII.)

§. XXVIII.

Quaedam Enimvero forte ita rationes subdixerunt ma-
 iores nostri: illud procul dubio acquissimum vi-
 deri, ea bona seruari familiae, quae non posses-
 soris, sed maiorum sudore, non pro vno alteroue
 possessorum, sed pro vniuersa familia parra sunt.
 Illud quippe ex communi omnium voto deducitur,
 quod splendorem et opulentiam familiae in curis
 numquam non principalioribus habere soleant
 mortales; qui finis sane non obtineretur, nisi bo-
 na genearchica aduersus nociuas splendori familiae
 possessorum dispositiones facta recta esse iuberentur.
 Vnde non tantum bona auita tanquam alie-
 no sudore parra, et alieno beneficio in familiam
 transmissa quodammodo aliena videbantur maio-
 ribus nostris, verum etiam ex tacita intentione et
 prouidentia maiorum cuique de familia etiam ex-
 tituro in ea bona ius quoddam tribuendum esse
 censebant; quod sane laederet is, qui ea posteris
 futu-

futuris disperdendi dissipandique facultatem sibi adrogaret. Contra vero ea demum vere proprii, non alicui iuris dici posse existimabant, quae non aliorum beneficio, sed propria industria et labore parta sunt, quae non aliis, sed nobis comparsumus, laborauimus, quaesiuimus, de quibus itaque liberum disponendi arbitrium adimere adquirentibus, aliisque simul in ea ius quoddam concedere, durum admodum et ratione sufficiente destitutum videbatur.

Vnde simul patet supremum illud in successione Germanicae alodiali acque ac feudali principium: iure Germanicae non succeditur ultimo possessori, sed primo acquirenti, non ultimo defuncto, sed ex pacto et prouidentia maiorum. Non enim a beneficio possessoris, sed primi acquirentis deriuatur ius successionis, quippe qui et dare et adimere potuit bona auita, adeoque etiam ius in ea succedendi. Illi autem, a quo deriuatur ius successionis, non alii succedi nemo nisi ipsas rerum notiones negaturus inficiabitur. Habebant enim posteri omnes a primo acquirente descendentes vi tacitae maiorum intentionis ex tacito quoque illorum pacto et prouidentia ius, ut vocant, quaesitum, quod iis inuitis a nemine possessorum ex eodem primi acquirentis genere interuerti poterat.

III iuris German. in bonis auitis ius succedendi deriuatur a primo acquirente, proinde non ultimo defuncto succeditur, sed primo acquirenti, siue ex pacto et prouidentia maiorum.

Uterior ratio ex statu reip. German.

§. XXVIII.

Atque id rationibus aliis reipublicae Germanicae, quod ad bona stemmatica speciatim, ex asse quadrat. Enimvero ex eo, prouti statum Germaniae licet subobscurae cum

IVLIO CAE-

SARE (a) nobis describit CORNELIUS TACI-
TUS (b), illud saltem crueri licet, non ab initio
dominia rerum certa fuisse maioribus nostris, sed
agros quotannis pro rationibus cuiusque familiae
distributos, ita, ut qui superiore anno plus mi-
nusue habuerit, non eadem quantitate seruata,
hoc anno aliam agrorum arcam, prouti vel fami-
lia eius diffusior, vel angustior esset, acciperet
(§. XV.). Licet autem postmodum circa Clo-
doui magni tempora dominia rerum certa habere
inceperint (§. cit.), id tamen ex eo, quod num-
quam non laudantur consuetudinum suarum tena-
cissimi colligendum, etiam post illa tempora,
quam iam introducta esset apud eos dominiorum
certitudo, communionem bonorum illis mansisse
alta mente repositam. Licet itaque non tota Ger-
mania, non integra prouincia, non vniuersae ci-
uitates bona sua amplius communia haberent, at-
tamen imitatio quaedam inter familias supererat,
quae plerumque bona sua inter se communia ha-
bebant. Adeo, ut non inconcinne loquaris, si
dicas, *familiam et viuo possessore in condominio sue
communione quadam iuris, imo in compossessione
fuisse rerum immobilium, ex quibus postea aladia
auita ortum traxere* (c).

*V iuris
German.
principi-
um: iure
Germ. fa-
milia etiam
viuo adhuc
possessore est
in condomi-
nio, imo in
composses-
sione bonorum
auitorum.*

§. XXX.

(a) De bello Gallico lib. VI. cap. XXII.

(b) De morib. Germ. cap. XXVI. *et hi supra*

(c) Confer. v. c. CAR. ADOLPH. BRAVNII Erlan-
genensis academiae profess. *diss. super paroem. le
mort fait le vis cap. I. §. I. seq. et viti perillu-
str.*

HENR.

§. XXX.

Ea vero, quae in salute reipublicae German. *Ratio tertia*
 fundatur, praecipua ac palmaria ratio est. Enim *ex salute*
 vero, quum Germanorum genio, prouti eum *ex reipubl.*
 TACITO (a) et IULIO CAESARE (b) nouimus, *German.*
 vix alius quadraret reipublicae status, quam rei-
 publicae militaris, * *respublica vero militaris* sit,
 cuius supremus finis siue salus publica in felice mi-
 litia consistit, inde non consequi non poterat,
 quam quod Germani quoque salutem reipublicae
 suae numquam non in felice militia ponerent, ac
 proinde et pleraque instituta huic fini unice ad-
 commodarent, et id, quo felicior obtineri vide-
 batur militia, tanquam rationibus reipublicae
 suae vel maxime consentaneum amplecterentur.

* Demonstrant id tum NICOLAVS SCHATEN
 (c) tum IOANNES NICOLAVS HERTIVS (d)
 teste viro summo praeceptore aetatem venerando
 IOANNE GEORGIO ESTORE in eruditissimis *adius*
feudale obseruationibus (e). Quod vel ideo prima sta-
 tim fronte stabilivit vir Illustris, eo quod hac propo-
 sitione *diff.*

HENR. CHRISTIANI DE SENCKENBERG *diff.*
de success. filiar. in regnis et principat. cap. I. §. XLIII
 p. 14. seq.

- (a) *De morib. German.* cap. V. et XV.
 (b) *De bello Gallico* lib. V. cap. XXI.
 (c) *In histor. Westphal.* lib. I. p. 18. et lib. V. p.
 280.
 (d) *De veteris Germ. populis* parte I, c. III. §. 8.
 p. 46.
 (e) *Obseruat.* XIV. p. 15. et 16.

sitione fundamentali tum praedestiones eius doctissimae in ius publicum et feudale, quas ipsi mihi excipere licuit, tum alia eius opera praestantissima pulcherrimo nexu cohaerent. Nihil itaque in probanda hac propositione indiget lucubratione mea.

§. XXXI.

Tanquam
reipublicae
militaris.

Atque haec salutis reipublicae militaris ratio facile subigebat Germanos, utilitati publicae praecipuumquam non instituta sua adcommodantes (a), ut in bona avita non soli possessori, sed omnibus simul a primo acquirente descendentibus ius quoddam adferent, ac proinde non tantum dominium eius variis restringerent limitibus, verum etiam liberam speciatim de bonis istis disponendi facultatem arctissimis terminis circumscriberent. Enimvero, quum sine milite eorumque insigni copia felix militia hauri obtineri poterat, in felice vero militia Germanorum supremus finis, siue salus publica consisteret (s. XXX.), necesse omnimode erat, ut plerique armorum capaces militiam sequerentur, atque in armis aetatem consumerent. Interim tamen militia sunt requirebat. Nec itaque militare poterat, qui ferendis militiae sumtibus impar erat. Quodsi igitur salus reipu-

(a) Teste HUGONE GROTTIO in prolegom. histor. Gothicae, quae tanquam iuris German. compendiolum quoddam nuper edi curavit Vir illust. 10. GEORG. ESTOR, §. XXII. p. 8. ibi enim, nihil ad speciem, omnia ad utilitatem publicam comparata fuisse de Germanis praedicat incomparabilis GROTIUS.

reipublicae militaris exigebat, vt plerique ad Martem capaces militare possint, non potere non poterat, vt et militiae onera cogere possent. Vnde enim alias tum se ipsos in bello et pace sustentassent milites Germani, tum adparatum bellicum sibi comparassent? nisi in id incubuissent, vt medium excogiteretur, quo pares redderentur cogendis militiae sumtibus. Stipendia, forte quis dixerit, quae feuda dicebant maiores nostri (§. XV.) dabantur pro sustentatione militum et ferendis reliquis militiae sumtibus. At scias velim ab initio principis reipublicae militaris in genere conformiter, non pro stipendio aut feudo, sed ex officio militasse Germanos, quum in qualibet reipublica quiuis teneatur ad salutem publicam non solum pro mercede sed et ex officio promouendam. Sane his principis conuenienter non conducto, sed lecto milite ab initio utebantur Franci, ducesque et comites ex sua quisque prouincia vel pago coactas copias ad regem adducebant, id quod etiam dynastis intuitu dynastiarum suarum incumberebat (a). Et licet frequens postea sub regibus carolingicis militis pro feudo conducti, nec non beneficiorum, seu praediorum feudalium occurrat mentio (b), ea tamen ab initio in exigua illa

(a) Ceu ex capitulari I. Caroli magni a. 10 cccxii. et capit. II. eiusdem a. It capit. II. a. 10 cccxiii. cap. VIII. e capit. Ludou. pii Wormac. a. 10 cccxxxix. clare probatum dedit laudatissim. ESTOR in obseruat. iur. feud. obseruat. XV. p. 17.

(b) Idem eod. loco.

praesertim saeculi opulentia non laeta adeo fuisse facile est ad existimandum, ut et alendis militibus et adparatu bellico comparando, qui pretiosior postmodum euadebat, dum Henrici aucupis temporibus militia in equitatu consistere incipiebat (a), sufficerent. Quid ergo facerent Germani? Compertum habebant, quo praestantiora quis haberet bona, eo facilius illum parem esse ferendis militiae sumptibus, compertum etiam habebant, si necessitate adstringeretur quisque bona cuique e familia in suo succedendi ordine seruire integra, nec in deterius reddita, tunc bona cuiusque, quamdiu durer eiusdem stirpis propago, continuo splendidiora euadere. De adquisitis id statuere rationibus recte subductis vix videbatur conforme (§. XXVIII.). Nil ergo supererat, quam ut de avitis id constituerent, atque ideo bona gentilitia cuique e familia in suo succedendi ordine ex omni parte integra, nec in formam deteriorem mutata relinquenda esse sancirent. Id, quod fiebat, si cuiuslibet e primi adquisitis propagine ius quaesitum, ut vocant, adspirandi ad bona familiae eo modo, quo iam descriptimus, tribuerent. Vnde necessario euadebat, ut dominium possessoris cuiusque in bona genearchica minus plenum seu restrictum redderetur (§. VI.).

§. XXXII.

*Confir-
mansur
haec prin-*

In promptu sunt leges et formulae antiquae haec principia comprobantes, quarum principia liores

(a) Vid. eund. *obseruat. cit. et obseruat. LI. p. 52, seq.*

liores in margine adferre iuuabit, ne, quae ratio-
 cinia adduximus hactenus, nobilissimo illo in omni-
 iure Germ. argumento, inductionem intelligo, mulas anti-
 non confirmare videamur. Ius autem quaesitum quae
 habuisse omnes, qui a primo acquirente deriu-
 abant sanguinem, adspirandi ad bona familiae inte-
 gra nec in deterius reddita satis euincunt formulae, VI Juris
 quibus aut omnis prohibetur bonorum auitorum German.
 alienatio, aut tum demum subsistere inbetur, si aut principium
 heres suae propinquus a primo acquirente exiuerit ne-
 alienatio
 mo (a), aut eorum, quorum interest, consensus ac-
 cefferit. Unde, quodcumque de alienatione bo-
 norum auitorum agitur, semper memoratum vide-
 mus consensus et conuentioniae filiorum et reliquo-
 rum heredum (b) (der erben gunst oder der erben
 laub
 quirentis
 omnibus de-
 ficientibus.
 Aut VII co-
 rum, quo-
 rum inter-
 est, consenti-
 entibus.

(a) *Leges Baiuar.* tit. XIII. cap. VIII. n. 3. LIN-
 DENBROG. in *cod. leg. antiq.* et apud eum MAR-
 CVLF. formul. 43. *Leges Ripuar.* tit. XXXVIII.
 Adde *Leges Saxonum* apud LINDENBROG. tit.
 XIII. §. II.
 (b) Veluti in *tradit. Fuldens.* n. 186. In variis diplo-
 matibus apud LUDWIG. in *reliq. MSe* tom. II.
 p. 237. 254. 364. 365. 462. nec non tom. I. p.
 24. 35. 48. 52. 53. 109. 117. 185. etc. Adde MEI-
 CHELBECKII *historiam Frisingensem* tom. I. p. 2.
 n. 55. 162. et SCHATENIUM in *annal. Pader-*
born. ad an. 1237. p. 33. ad a. 1265. p. 108. seq. ad
 a. 1302. p. 169. et ad an. 1312. p. 251. et 259. Qui-
 bus iunge illustr. BOEHMERVM *de statu donar.*
inter coniug. antiq. et bod. §. 33. seq. et in opusculo
 haut satis laudando *de fundam. pactor. ad fideic.*
inclinant. cap. II. §. V. p. 27.

Alias VIII laub (a)) eoque non accedente quodlibet negotium
negotium contra ius illud vniuersae familiae competens contra-
nullum Etiam, (veluti alienatio, omnesque eius species), tan-
erat, et bona quam contra ius quaesitum alterius, ut nullum et
auita ab hereditibus reuocari (b). Quae omnia clar-
redibus re-
Ele reuoca-
bantur.

fuisse, ab hereditibus reuocari (b). Quae omnia clar-
 rissimo iudicio sunt ius quaesitum vna cum pos-
 sessore competiisse omnibus ab eodem primo ad-
 quirente ortum trahentibus. Vnde enim opus
 fuisset ad existentiam heredum legitimorum vel
 eorum consensum respicere, nisi ius habuisset
 vniuersa familia, et probe tenuissent maiores no-
 stri vulgatum illud: quemlibet posse iuri pro se
 introductio liberime renuntiare,

* Ex quibusdam vero formulis colligi posse vide-
 tur valuisse alienationem bonorum auitorum etiam
 sine consensu heredum factam, dummodo esset ad
 pias

(a) *Ius prouin. Saxon. lib. I. art. XXXVIII, LII, XXX.*
XXI. Speculum Suedicum cap. LXVIII. ius
Proutin. Aleman. c. 308. Weichbild. art. LXI.
et LXV. Confer. SCHILTER ad ius allem. feud.
cap. LXIV. §. V. p. 328.

(b) Sic in edit. perant. *iur. prouin. Saxon. art. LII.*
 verba ita se habent: "gibt er es wider recht on
 ,, erben urlaub, die erben unterwinden sich es
 ,, mit urteil als ab yenner todt sey der es da
 ,, gab also ab er es mit geben mochte. Ex iis-
 dem principio indicauit iudicium principum Hen-
 rici imperatoris in caussa Henrici maioris filii il-
 lustris principis, ducis Lotharingiae apud CHRIS-
 TOPH. BUTRENS lib. III, *trophus de Bra-*
bant p. 225.

pias causas, quarum favorem Germanis mirum
 quantum inculcabant clerici (a). Qui tamen ex eo
 bonorum auctorum alienationem in genere sine
 consensu heredum licuisse deducere, atque ideo fa-
 miliae nullum in bona gentilitia competiisse ius
 quaesitum adferere veller, is absurde admodum in-
 ferre videretur. Praeterquam enim, quod ab ex-
 ceptione, quam ob piarum causarum favorem
 forte statuebant Germani, ad regulam nulla recte
 ducatur consequentia id nondum liquet, quod et
 tali casu familiae ius rescindendi tales alienationes,
 et bona auita vindicandi non comperierit. Quam-
 vis enim agnati pietatis feruore induciti non reuoca-
 rint eiusmodi alienationes, ab eo tamen ad id,
 quod ius rescindendi non habuerint, iterum non
 procedit argumentum. Siquidem et apud Germa-
 nos obtinere debebat vulgatum illud: quemlibet
 posse iuri suo pro se introducto etiam tacite renun-
 tiare. Imo ex eo, ius vindicandi non amisisse fa-
 miliam verosimile euadit, quod alienationibus hu-

E 2 ius-

(a) Sic in *cod. MSso iur. feud. Sax.* cap. XXXVI.
 apud *LUDEWIG.* in *diss. quarta Trebell. et legit.*
in iudic. in fiduc. fructuar. cap. III. segm. II. §. II.
 not. dd. in eius *opusc.* tom. I. p. 1078. valere non
 dicitur alienatio *des erbhguts*, *Man wolle es den Ge-*
weren zu den Heyligen. Itemque *lex ant. Saxon.*
 apud *HEROLDVM* in *antiq. leg. Germ.* p. m. 126. "nul-
 li liceat traditionem hereditatis suae facere *prae-*
ter ad ecclesiam vel regi, vt heredem suum exhe-
redem faciat. Simile indicare videntur formulae
in tradit. Fuldens. n. 47. 48. 61. 63. 79. 80. 83.
 88. 100. 111. 117. etc. in quibus facte euidenter bo-
 na auita memorantur, nulla tamen consensus he-
 redum facta mentione, adeo, vt probabile sit
 eum adhibitum non fuisse.

inmodi frequenter ab alienante additae reperiantur
 variae execrationum formulae aliaque mala heredi-
 bus proposita inveniuntur, siquid contra moliri
 conentur. Quodsi enim ius rescindendi tali casu
 non competisset heredibus, frustraneae omnino
 fuissent omnes haec clausulae, frustranea alienantis
 sollicitudo.

*Origo iuris
 retractus.*

** Erat tamen casus, quo valebant alienationes
 horum bonorum, veluti, siquis paupertatis neces-
 sitate coactus ea alienauerat, vt ab illo, qui ea acce-
 perit, sustentetur. Nulla enim lege circumferibi
 necessitatem sicuti omnibus, ita et Germanis vide-
 batur expeditissimum. Vt tamen iuris quaesiti
 agnatorum, quantum fieri potest, evitaretur laesio,
 sapientissime constituerant maiores nostri, vt casu
 tali necessitatis existente possessor alienare coactus
 bona familiae heredibus legitimis gradus proximi-
 tate eodem modo ac in successione observata offer-
 ret ad emendum, atque tunc is, qui emere bona
 avita posset, ea retineret. Vnde *ius retractus
 gentilitium* originem trahit (a).

*** Sed

- (a) Sic in lege familiae apud BURCARDVM WOR-
 MACIENSEM, quae perrarae eius collectioni de-
 cretorum a. c. 1308. Coloniae publicatae
 post vitam ipsius adiecta est, statim ab initio occur-
 rit: "lex erit familiae, siquis praedia vel manci-
 pia in hereditatem receperit, et in paupertatem
 incidit, et ex hac necessitate hereditatem ven-
 dere voluerit, prius proximis heredibus suis
 cum testimonio proponat ad emendum. Nec non
 in ant. cod. iur. feud. Saxon. (§. XXXII. lit. a. p. 3.)
 allegato prohibitioni alienationis bonorum avito-
 rum exceptio constituitur: "dass es lebens noth
 sey. Will aber der Erbe ihm seine Nothdurft
 geben, so behält er das Erbe."

*** Sed quid de bonis mobilibus fanciuerant Germani? eane saltim liberae erant dispositionis? (a) R. monuimus iam supra (§. XXI.) bona mobilia Germanis antiquis ad bona auita non pertinuisse. Parum enim aut nihil illis effecere pecunia et bona mobilia. Quoniam itaque bona non multum praestantiora reddebant, adeoque parum tam ad familiarum splendorem promouendum, quam onus ferendorum militiae sumtuum subleuandum conducebant, vix operae erat pretium de iis quasdam condere leges (b). Hinc et filiae in pecunia et mobilibus, aliique, qui alias a successione in bona auita excluderentur, succedebant (c).

§. XXXIII.

Eaedem, quas diximus, aliaeque rationes VIII iuris suadebant, ut ius illud in bona auita quaesitum primario tribueretur solis masculis eorumque posteris, principium: ius vero seminarum indeque descendendum, quoad masculorum extiterit propago, tantisper quiesceret in bonis auita primario competebat solis masculis. Praeterquam enim, quod ratio cogendorum militiae sumtuum, ob quam bona genearchia seruari familiarum, reip. German. exigebat utilitas (§. XXXI.), non in feminis fundaretur, sed in masculis, quippe qui soli erant ad militiam capaces, quibus itaque

E 3 et

(a) Diserte SAXO lib. I. art. LIII. iur. prou. Saxon: "alle fahrende Haab gibt der Mann wolf ohne die Laub der Erben in allen Stædten und an allen Orten. Add. iur. feud. Saxon. art. XXVI. Weichbild. art. XXVII. XXX.

(b) BOEHMER Vol. II. consil. XLV. quaest. II. n. 35. p. 206.

(c) Leges Anglonum tit. VII. p. 128.

et solis incumberebat onus ferendorum militiae sum-
 rum, Germanis quoque cum mortalibus fere
 omnibus praecipuis id cordi animoque erat, ut
 suum, quoad fieri potest longissime, per posteros
 propagetur nomen, atque inde ii, penes quos
 staret ratio propagandi nominis, parte numquam
 non praecipua in bonis familiae gauderent, femi-
 narum vero earumque descendentium masculo-
 rum etiam, tanquam qui non erant eiusdem nomi-
 nis et familiae, lineae masculinae existente propagi-
 ne nulla haberetur ratio. Et feminae quidem, quoad
 nupserint, alerentur a stirpe mascula, nupturae
 vero exigua parte honorum contentae in alienas
 familias transmitterentur. Quid enim iuuaret
 diuturna nominis auiti conseruatio? nisi et ii, pe-
 nes quos stat ratio conseruandi nominis et familiae,
 numquam non in splendore et opulentia conseruen-
 tur. Imo in hoc Germani praeter reliquis tanto
 erant ambitiosiores, quo magis in nobilitate sua
 auita sibi placebant, nullam ut gentem reperire
 liceat, quae tantum momenti in antiqua maio-
 rum serie posuerit (a).

§. XXXIII.

(a) Illustrari haec possent viterius consensu plerarum-
 que gentium, nisi id iam fecisset vir summus NI-
 COL. HIERON. GVNDLING. in eruditiss. diss.
de renuntiat. filiar. illustr. cap. I. §. I. seq. Adde
 EVMDEM c. I. §. 9. et §. 11. p. 13. It. cap. II. §.
 2. p. 23. seq. de Romanorum institutis lege v. c.
 IACOBYM PERIZONIUM ad *legem Voconiam* et
 PAGANINVM GAUDENTIUM *de lege, quae fe-
 minas a successione repellit.* Compara et IO. GE-
 ORG. ECCARDVM ad *leg. sal.* p. 107.

§. XXXIII.

At masculis demum deficientibus nulla am- *X Feminis*
 plius aderat ratio sufficiens prohibendi, ne in bo- *carumque*
 na auita feminae aut feminarum admittatur pro- *descendenti-*
 pago. *Quare rationibus salutis resp. Germ. mini-*
me repugnabat, in subsidium, descendantibus nempe *bus non nisi*
maribus e masculorum linea non amplius existentibus, bona gentilitia ad feminas quoque earumque des- *secundario*
cedentes transmitti, iisdem tamen legibus, quibus, legibus, qui- *et in subsidio-*
in masculinum transferebantur genus, eodem succe- *um, iisdem*
dendi ordine, hoc vnico excepto, quod nulla imposte- *tamen XI*
rum inter feminarum descendentes obseruata fuerit *bus masculi-*
sexus praerogatiua. Vnde facile patet dominium *no compete-*
feminarum indeque descendantium eodem modo *bat propagi-*
restrictum euasisse, ac illud descendantium mascu- *ni,*
*lorum sexus solummodo discrimine sublato (a). **

* Duo enim conseruatio familiarum generatim
 considerata, inuoluit capita nimirum I) conseruatio-
 nem eiusdem nominis et familiae, nec non II) con-
 seruationem eius in splendore et opulentia. Ex prio-
 re capite lineae masculinae deriuo praerogatiuam,
 (§. XXXIII.) ex posteriore fluit: bona auita cuique e
 familia in naturali succedendi ordine (§. XXXV.) ser-
 uanda esse integra (§. XXXI.), ac proinde et indiui-
 sa (§. XXXVI.), nec in deterius reddita (§. XXXI.).
 Ad vtrumque caput in hereditatibus auitis respicie-
 bant

(a) Vide ea, quibus, praeclare, vti solet, haec prin-
 cipia firmat. V. C. IO. STEPH. PÜTTER, *de iure fem.*
adspir. ad fideic. fam. cap. III §. XX. XXI p. 16.
 et §. XXXIII, not. I. et II, p. 27. Add LYN-
 CKER *de familiarum nobilium splendore §. XXXVI,*
 seq.

bant Germani (Sphiscit.). Cessante igitur conseruatione eiusdem gentis et nominis, atque inde profuente marium praerogatiua, remanet tamen caput alterum, conseruandus nempe familiarum splendor et dignitas, quaeque ex eo capite conseruationis familiarum in genere principia deducuntur. Vnde facile colligendum, quantum Germanis curae animoque esse debuerit *familiarum conseruatio*. Quapropter hic finis in uniuerso successione hereditariae Germanicae argumento, maxime, ubi de bonis auitis agitur, merito primi principii loco subiicitur, adeo, ut quidquid familiae conseruandae contrarium videri posset, merito tanquam absonum et repugnans, contra, quo magis aliquid cum fine hoc conseruationis familiarum conuenit, eo tutius illud ex analogia iuris patrii defendi queat (a).

XII iuris
Germ. in hoc
redicatis
autis prin-
cipium: con-
seruatio fa-
miliarum.

** Principia Germanorum de feminarum successione in hereditates auitas inductione legum antiquarum tum Germanicarum, tum eorum populorum, quibus eadem cum Germanis instituta, satis superque confirmarunt viri summi NICOL. HIERON. GYNDLINGIUS (b), et IO. GEORG. ESTOR (c).

§. XXXV.

Indeque
XIII ius
quae situm
in bono gen-
tilitatis secu-
dum com-
mu-

Ne autem turbato promiscue succedendi ordine, atque orta inde iuris hereditarii confusione nexum illum, quo saluti reip. suae causa praedia genearchica obstringebant Germani (§. XXXI.), paulatim amitterent auitae diuitiae, atque sic contra

- (a) IDEM cl. PÜTTER *cit. diff.* cap. I. §. III. p. 5.
 (b) *De renunt. filiar. illustr.* cap. I. §. XII. usq. XXIII.
 (c) *De partit. terr. illustr.* cap. V. §. XXXXII. seq. p. 33. seq. Adde virum celeberrimum FRIDERIC.

tra supremum Germanorum finem eo facilius alienarentur, sapienter constituerant maiores nostri, ut possessiones gentilitiae iuxta communem succedendi ordinem remanerent in familia*, atque inde ius in bona genearchica quaesitum primario competere ultimo possessori defuncto gradu propioribus (a), remotiorum vero ius, donec eos tetigerit succedendi ordo, tantisper quiesceret. Unde novum exurgit iuris German. principium, nimirum ius et causa succedendi quidem derivatur a primo adquirente (§. XXVIII. *), modus vero et ordo succedendi est ab ultimo defuncto.

* Satis id evincunt veterum leges, quibus primo fit mentio filiorum, postea nepotum, et denique reliquorum agnatorum (b).

CAROL. BVRI *ad Schilterum* p. 400. Nec melioris conditionis erant filiae ratione bonorum maternorum (ob §. XXV.), ceu ex *Burgundionum legibus* tit. LI. edente LINDENBERGIO p. 289. nec non ex *legibus Anglonum et Werinorum* tit. VI. p. 484. docuit laudatissimus ESTOR *de dotalit. propter secund. nupt. cessante* cap. III. §. XVII. p. 4.

(a) HUGO GROTIUS *in prolegom. histor. Gothicae editionis Estorianae* §. XXXVI. p. 12.

(b) Veluti *leges Wisigothorum* lib. IV. tit. I. *Saxonum* VII. et VIII. tit. VII. p. 76. seq. editionis Gaertnerianae; *Anglonum* tit. VII. p. 128. edit. BASIL. IOAN. HEROLDI, *Ostrogothorum* teste edicto Theodorici Ostrogoth. regis c. XXIII. *Francorum* docente *lege Salica* tit. LXII. §. V. Plerasque earum legum allegavit illustr. ESTOR I. cit. §. XXXV. seq.

F

§. XXXVI

§. XXXVI.

Quia tamen *Quum vero rationibus reipublicae suae conformiter ad id respiciendum esset Germanis, ut amplae seruentur familiis possessiones, earumque patrimonium numquam non praestantiora euadant (§. XXXI.), in id quoque illis erat incumbendum, ut indiuisae semper penes familiares remanerent maiorum diuitiae, ac proinde, ut ratione indiuitiae pluris ad bona auita quae sit pluribus eodem iure alioquin eodem et gradu concurrentibus unius semper praeceteris statuatur praerogatiua, isque ideo in cernendis familiarum opibus ac possessionibus reliquis praefertur.**

anuis prae
reliquis sta-
tuebant
praerogati-
uam.

* Vnde generatim collegere maiores nostri: *Si quo pacto fieri potuerit, euitandas esse omnes benorum auitorum diuisiones. Quoniam itaque conventiones illae, quibus in communione retinetur auita hereditas, multis subiiciuntur molestiis atque incommodis, frequentia satis maioribus nostris videmus pacta illa, quibus aut uni prae reliquis simpliciter in terris auitis destinatur successio, atque ita ius quaesitum tribuitur, aut ita saltem conceduntur partitiones, ut unius semper prae reliquis eluceat praerogatiua (a).* Ad prioris generis pacta

Origo in-

(a) Docet id ipsum Clodouaci magni exemplum. Eo enim defuncto primogenitus Theodoricus pene totum regnum accepit, reliqui fratres Galliam occidentalem inter se diuiserunt teste S. GREGORIO FLORENTIO GREGORIO episc. Turonensi in *hist. eccl. Franc.* lib. III. cap. 160 et AIMONIO lib. II. *hist. Franc.* cap. XXVIII. Vid. quoque amplius ESTOREM de *partit. terr. illustr.* cap. III. §. XIII. seq.

illa pertinet *ius senioratus*, aut *maioratus*, ut vocant, *ris seniora-*
re *tu*, *primo-*
 precipue vero *ius primogeniturae*, et *apanagii*. Prio-
 re pacto id agitur, ut solus senior, posteriore vero, *geniturae* et
 ut solus primogenitus in bona auita casu existente *apanagii*.
ius *quae-*
scitum *actu* *consequatur*, ceteri vero pari
 gradu concurrentes certa bonorum parte, tanquam
 alimentis, pro familiae dignitate et bonorum am-
 plitudine contenti esse iubeantur. Quod ad pacta
 senioratus, tamen quaedam de iis reperiuntur ex-
 empla (a), Germanis tamen vel ideo non erant adeo
 frequentia, quod contra unum tenderent conserva-
 tionis familiarum et successionis Germ. principium,
 nimirum, ut communis in bonis auitis obseruetur
 succedendi ordo (§. XXXV.). Inde enim fit, ut suc-
 cesso ab una linea ad aliam quasi transfiliat, quod
 aegre nuntiam non tulerunt Germani. Quod ad
 pactum primogeniturae vero id Germanis non
 potuit non esse frequentissimum. (b), quum et
 omnis, quantum fieri potest, per id evitetur iu-
 ris hereditarii confusio, et rationibus aliis reip.
 Germ. vel maxime conueniret. Enimvero, quum
 in bona gentilitia ius quae situm statuatur agnatis ob-
 onus ferendorum militiae sumtuum (§. XXXI.), ac-
 quillimum sane erat, ut in tribuendo illo iure praeci-
 pue respiceretur ad eum, qui patri prae reliquis
 succedebat in militia, quippe cui et tunc prae cete-
 ris sustentanda erant sumtuum militarium onera;
 at vero is semper erat primogenitus, qui fratribus
 reliquis aetate maior, iis etiam plerumque esse so-
 lebat exercitator in militia. Germani enim utpote
 gens

(a) Vid. GOLDASTI *seniorem* sive *maiorem*, et illu-
 strissimum comitem DE SOLMS *de maioratu*.

(b) Exempla collegit BVRC. GOTHELF STRVV. in *syn-
 tagm. iur. publ.* cap. XXVII. §. I. not. ****

gens mere militaris a teneris ad arma et bellum ad-
fuescebant filios. E iure vero primogeniturae pe-
culiaris enascebatur successione Germ. species, quam
linealem vocant, quamque Germanis vere propria
dixeris. Vi huius enim proximitas non aestima-
tur a gradu, sed a linea, ita ut linea primogenita
(sive primogenitus, eiusque descendentes primo-
geniti) propior linea secundogenita, et haec secun-
dogenita iterum proximior linea tertio genita ha-
beatur, et sic porro.

§. XXXVII.

*Fundamen-
tum natu-
rae bono-
rum avito-
rum unice
in iure
quaesito fa-
miliae simul
competente,
atque inde
profluente
dominio
minus pleno
latet.*

His iuribus quondam vixerunt Germani, his
veris et genuinis principiis utebantur maiores.
Quae, si quis paullo attentius consideraverit, facile
deprehendet, naturam plane peculiarem bonis
suis avitis constituisse Germanos, eosque totum
eius fundamentum in iure illo quaesito, quod mo-
do tam singulari posteris omnibus a primo adqui-
rente descendens tribuebant (§. XXXI, XXXII,
XXXIII, XXXV, XXXVI.), indeque resultantem
dominio minus pleno (§. XXVII.) unice collocasse.
Quare operae pretium omnimode erit, ut ad
nosendam illam bonorum avitorum tam singula-
rem qualitatem in dominio illius minus pleno iure
German. in bona avita competentis naturam paul-
lo altius inquireamus, tum etiam conclusiones inde
hant proletarias deriuemus, quarum usum nostris
quoque temporibus pereximum speciatim in in-
terpretatione fideicommissorum familiae capite ul-
timo demonstrabimus.

§. XXXVIII.

§. XXXVIII.

Quare ex iis, quae haecenus dicta sunt ante *Regula I. ad*
 omnia constituenda est regula, qua, quae vera et *diuidican-*
 falsa sint iuris German. principia eo facilius diu- *dam domi-*
 dicari, et quae inde sunt consequentia, eo euiden- *nii minus*
 tius demonstrari possint. Quoniam vero praeter *pleni iure*
 possessorem uniuersae quoque familiae in bona aui- *Germ. in*
 ta ob salutem reipublicae suae ius quaesitum adse- *bona auita*
 rebant Germani (§. XXXI.), indeque non ple- *competentis*
 num ei concedebant dominium, sed minus ple- *naturam.*
 num (§. cit.), dominio autem minus pleno salu-
 te reipublicae id exigente introducto ea omnia li-
 cita censentur domino, quae cum salute publica
 non pugnant, reliqua vero, quae contra tendunt,
 nullo iure eidem permessa esse dicenda sunt (§. VIII.),
 firmissima statim constituitur regula, *si, quae sa-*
 luti reipublicae Germanicae contraria non videban-
 tur, iura hereditatis gentilitiae possessori tribuisse, cete-
 ra vero eidem denegasse Germanos dixeris.

§. XXXVIII.

Quumque ad diuidicandam cuiusvis *Regula II.*
 minus pleni naturam unice ad iura alius simul in *ex iure po-*
 rem dominio minus pleno subiectam competentia *steris omni-*
 respiciendum (§. VII.), facillime regulam prio- *bus in bona*
 rem determinabis per aliam magis specialem, ni- *auita iure*
 mirum ad ius illud familiae uniuersae quaesitum san- *Germ.*
 quam ad normam respexisse Germanos, indeque eos *quaesito.*
 quae licita essent bonorum auitorum possessori, quaeue *quoniam eant*
 prohibita, prouti cum iure illo primi adquirentis de- *scenden-*

scendentibus omnibus competente aut conveniebant,
aut disconveniebant, vnice diiudicasse. Etenim ius
illud quaesitum salutis reip. suae causa familiae
vniuersae assignabant Germani (§. XXXI.), adeo
que, quae contra ius illud primi acquirentis poste-
ris omnibus quaesitum erant, contra salutem reip.
German. non esse non poterant.

§. XXXX.

Illud vero ius descendentium omnium a pri-
mo acquirente originem deriuantium consistebat
in iure adspirandi cuiusque in suo succedendi or-
dine (§. XXXV.) ad bona auita integra nec in de-
terius reddita (§. XXXI.), et, si quo pacto id erat
prouisum, etiam indiuisa (§. XXXVI.), idque pri-
mario competebar solis masculis, eorumque ma-
sculini sexus descendentibus (§. XXXIII.), femi-
nis vero earumque posteris non nisi secundo et
in subsidium (§. XXXIII.). Vnde necessario in-
ferebant Germani, ea omnia, quibus nullum ca-
put iuris huius quaesiti violaret possessionis auitae
dominus, etiam sine conuientia agnatorum eidem
circa bona familiae concedenda esse, reliqua vero,
quae contra tenderent, tanquam iure alterius inuito
acta familiae consensu non accedente merito eidem
habenda esse pro illicitis.

§. XXXXI.

Quenam
inde conclu-
siones?

Quoniam ergo contra nullam partem iuris hu-
ius quaesiti agebat dominus, si bona gentilitia
sua detinebat, si a quocumque possessore alienata
vindi-

vindicabat, si tam de usu eorum, quam fructu pro arbitrio disponebat, vel etiam ea in aliam formam, meliorem tamen, aut saltem non deteriore[m] conuertebat, rectissime inde colligebant Germani, e iuribus in dominio contentis (§. I. *) merito possessori bonorum auctorum *ius possidendi, ius vindicandi, ius vendi et fruendi, ius in aliam formam meliorem tamen, aut saltem non deteriore[m] mutandi maiorum fundos* tribuendum esse.

§. XXXXII.
Quandoquidem vero iura illa seorsim sumta plures iterum inuoluunt actus, ad quos singulos peculiaris semper facultas competit, quae speciale iterum ius constituit (§. I. *), e quolibet eiusmodi iure multa iterum nascuntur iura alia, quae eidem possessori, in quantum iuris quacunque agnatorum non excedunt limites, minime deneganda sunt. Vnde procul dubio concludebant Germani, I) *vi iuris possidendi* domino ratione bonorum auctorum competere possessionem tam civilem, quam naturalem, atque inde II) non tantum recte illi actiones ratione bonorum eorum contra se intentatas in se suscipere, et exceptionibus se tueri, sed et II) quidquid per accessionem fundo auito adreue[n]it, merito eundem acquirere, III) *vi iuris vindicandi* iura omnia ad hereditatem gentilitiam spectantia, persequi, V) *vi iuris vendi et fruendi* redditus et fructus omnes siue civiliter siue naturaliter, e maiorum possessionibus provenientes percipere, VI) praedia dummodo periculum, ne deteriora

Inde nempe Dominus ratione bonorum auctorum habebat ius possidendi, vindicandi, vendi, fruendi, et in aliam formam, non tamen deteriore[m] mutandi.

Quaecumque inde sunt iura alia

*in domo
an de IVX
hinc tot
sive
ib*

teriora inde reddantur, non immineret, quoad ipse vixerit, pro lubitu locare, VII) prouti ipsi commodum fuerit, sub eadem tamen restrictione, ne in deterius mutentur, ad usum aptare, VIII) in aliosius percipiendi fructus, quoad ius eius duraverit, transferre, adeoque et VIII) recte eos oppignorare, vendere, consumere, X) perceptos ad heredes etiam eos, qui in bona generarchica non vocantur, transmittere, et XI) qualitercumque de iis disponere *, denique XII) *vi iuris bona avita meliora reddendi*, eatenus, quatenus de bonorum gentilitiorum conditione meliore reddenda agitur, licite et liberrime eum contrahere **.

XV *Luris German. principium: fructus e bonis avitis percepti, non ad bona avita, sed ad adquisita pertinent.*

Quod et XVI de meliorationibus procedit.

* Vnde illud quoque perspicuum euadit iuris German. principium: *fructus e bonis stemmaticis percepti non ad bona avita, sed ad adquisita pertinent.* Ius enim quaesitum familiae se tantum extendit ad bona (§. XXXX.), adeoque non ad fructus, qui vel ideo, sicuti bona adquisita (§. XXVII.), dominio possessoris non minus pleno, sed pleno, ac proinde et liberrimae eius dispositioni subiciuntur (§. cit.).

** In quantum hereditatis gentilitiae ab ultimo possessore augetur pretium, *meliorationes bonorum avitorum* dicuntur. De quibus idem, quod (schol. praec.) de fructibus obseruauimus, tenendum. Non enim meliorationes, ceu ex earum definitione patet, sunt a beneficio maiorum, aut primi adquirentis, sed a beneficio ultimi possessoris, adeoque non ad bona avita, sed ad adquisita merito referuntur (§. X.). Vnde non tantum recte dixeris meliorationes ad heredes in adquisitis pertinere, adeoque et ab illis e maiorum fundo iure repeti, verum etiam conclusiones omnes (schol. praec. h. §.) ratione fructuum stabili-

Stabilitas ad meliorationes quoque non inepte applicabis. De cetero contingente tali casu bonorum aitorum ab acquisitis separatione illud saltem notasse sufficiat, ob paritatem rationis eodem modo ac in separatione feudi ab alodio operi esse adplicandam manum. Quare ad eos, qui materiam separationis feudi ab alodio pertractarunt (a), breuitatis causa nos merito referimus.

§. XXXXIII.

Hæc omnia sine familie consensu recte peragebat possessionis auitæ Dominus; quum ea contrario, quibus vilo modo tam sæpe memoratum vniuersæ familie ius quaesitum violabat, nullo iure expediret (§. XXXVIII.). Vnde recte sentiebant Germani I) non competere domino bonorum aitorum *ius alienandi* maiorum opes, siue in totum siue pro parte, quascumque alienationis species, quatenus iuri huic quaesito obstant, intelligas.

Quo sensu dominus bonorum aitorum non habeat

§. XXXXIII.

Non ergo II) licere eidem possessiones auitæ in perpetuum transferre in extraneos, neque III) in eos, quos gradu (§. XXXV.), aut linea (§. XXXVI. *) remotiores nondum tetigerit succedendi ordo, valere tamen III) alienationem ad dies

(a) Veluti HOFFMANNVM de separati. feudi ab alodio. L. B. DE LYNCKER de bon. alod. in feud. incorpor. aliosque.

dies vitae transferentis factam, dummodo V) periculum, ne deteriora interim reddantur bona, agnatis non immineret, aut VI) translatio in eum facta fuisset, quem proxime ad ius quaesitum aut successionis gradualis, aut linealis speciatim introductae ordo vocaret. Quem tamen VII) nihil, nisi ius, vivente adhuc possessore, iuri quaesito propiore, ad bona auita adspirandi accepisse facile est ad existimandum.

§. XXXXV.

*Itemque ius
transigen-
dis,*

Eodem modo VIII) *iuri transigendi* limites ponebant Germani, atque inde VIII) procul dubio inferebant, subsistere transactionem de bonis auitis retinendis (§. XXXXII. 12.), non autem X) de iis transferendis (§. cit.), nisi XI) ea transactione id agatur, vt ad agnatum iuri in bona auita quaesito proximum successio transferatur.

§. XXXXVI.

es permutandi?

Similiter XII) ex analogia iuris Germani concludo, *ius permutandi* maiorum bona pari ratione restrinxisse Germanos, eosque XIII), si melior, aut saltem non deterior inde reddita fuisset bonorum auitorum condicio, permutationem ratam habuisse (§. XXXXII. 12.) non XIII), si deterior (§. cit.). Attamen XV) meliore inde reddita conditione aequissimas ratione meliorationum regulas (§. XXXXII. **) datas eosdem obseruasse.

§. XXXXVII.

§. XXXXVII.

De cetero XVI) non confumere, non vende- *Quaenam*
 re, non cedere, non donare, non oppignorare, *plura inde*
 non in feudum dare, aut in feudum offerre, nec, *consequan-*
 siquod obstabat pactum, diuidere (§. XXXVI.*), *tur.*
 nec ullo modo in alios transferre licebat maiorum
 opes, aut earum particulam quamdam sine fami-
 liae consensu, adeo, ut XVII) nequidem in eos,
 quos, vtut sint de familia, ad bona auita tamen
 nondum adspirare permiserit aut successionis gra-
 dualis, aut linealis cum iure primogeniturae spe-
 ciatim inuectae ordo, alienatio facta subsisteret.
 Quod et XVIII) de feminis earumque descenden-
 tibus, donec masculorum extiterit propago, pro-
 cedebat (§. XXXIII.). Feminae vero earumque
 descendentes extincta masculorum stirpe ad posses-
 siones auitas adspirantes XVIII) iisdem ac mascu-
 lorum progenies limitibus continebantur (§.
 XXXIII.*). Siquid autem eiusmodi contra ius vni-
 uersae familiae commissum esset, XX) negotium
 tanquam contra ius alterius actum ipso iure nul-
 lum erat, atque XXI) bona auita ab omnibus, qui
 villo modo pertinerent ad familiam, adeoque etiam
 nascituris (§. XI.) optimo maximo iure a quocum-
 que possessore reuocabantur. Imo XXII) ex ead-
 em ratione bonis auitis e. g. venditis, aut oppi-
 gnoratis nec pretium, nec quidquam aliud resti-
 tuendum erat ab agnatis reuocantibus, nisi quis
 XXIII) consensus vniuersae familiae, aut XXIII)
 pretii in hereditatem auitam versi admodum diffi-

ciles in se probationes suscepisset. Quo solo casu et meliorationis regulae (§. XXXXII. 12. **), et naturalis aequitas pretium saltem restitui exigit, ne impingatur contra vulgatum illud: neminem cum alterius iactura locupletiolem fieri oportere.

§. XXXXVIII.

XVII iuris German. principium: sed iure Germ. successor in alodiis auitis non tenetur praestare facta ultimi defuncti, sed primi acquirentis.

Denique XXV.) ex eo, quod iure Germanico in alodiis auitis non succedatur ultimo defuncto, sed primo acquirenti (§. XXVIII. *), recte concluderent Germani, agnatum successorem non esse obligatum ad praestanda facta ultimi defuncti, sed primi acquirentis, adeoque XXVI) nec ad debita circa possessiones auitas ab ultimo possessore contracta soluenda eundem teneri, nisi pari ratione XXVII) familiae consensus accesserit, aut XXVIII) ex re nascatur obligatio, nimirum, si pecunia in rem familiae versa fuerit (a).

§. XXXXVIII.

Bonorum auitorum iure Germ. definitio.

Vnde, ex iis, quae hactenus dicta sunt, accuratissimam conficio *alodiorum auitorum Germanicorum* definitionem, si per alodia eiusmodi, eas intelligo nobilium terras, quae ad primi acquirentis posteros masculos legitimos, sub lege dominii specialibus terminis circumscripti suo ordine succedentes deueniebant (b).

§. L.

(a) Vid. illustr. IO. PETR. A LVDEWIG. *de oblig. success. in princip. et client. c. VI. in opusc. rom. I. p. 599. n. * et p. 639. n. **

(b) Eam autem definitionem suppeditat illustr. ESTOR, *de partit. terr. illustr. c. V. §. 49. p. 35.*

§. L.

Pro coronide id quoque foecundum ex antea XVIII iuris dictis deduco principium: *alodia auita Germanica German. se habuisse ad analogiam feudorum, et proinde per principium: omnia fere, unicum si vasalli ad dominum directum alodia auita cum iuribus specialibus inde consequentibus respectum Germanica excipias, sicuti feuda antiqua comparata fuisse (a). se habent ad analogiam feudorum.* Quod principium evidens satis videbitur illi, qui explicatam hactenus alodiorum gentilitiorum qualitatem eum feudorum natura paullo exactius contulerit.

CAPVT III.

PRINCIPIA IVRIS ROMANI A GERMANORVM PLACITIS PLANE DIVERSA COMMONSTRAT, ET FIDEICOMMISSORVM FAMILIAE GERMANICORVM ORIGINEM IVRIBVS PEREGRINIS IN GERMANIA RECEPTIS OSTENDIT.

§. LI.

Qui pecularia haec Germanorum circa bona *Quare alia gentilitia consideraverit principia, et cum omnia statum Romanorum institutis paullo accuratius comparaverit, facillime animadvertet, non solum illa Germanorum circa maiorum possessiones instituta vix ul-*

G 3 lam

(a) Rei veritas et illis, qui iuri rom. alias tanquam glebae adscripti sunt consensum extorsit, veluti BERLICH, part. II, concl. 13, n. 8, et MODEST. PISTOR. Vol. II, conf. 50. n. 22.

lam cum Romanorum placitis admittere analogiam, verum etiam tanquam e rationibus diuersi reipublicae status profecta e diametro plerumque opposita reperiri. Enimvero, quum in iure Romano Iustiniano principiis monarchicis praecipue adcommodarentur instituta, atque inde nullus temere statuendus esset conseruationis familiarum fauor, imo potius in id, vt tenues paullatim redderentur familiae, incumbere opporret, Germanis vero rationibus reipublicae suae conformiter conseruationis familiarum finis vnice profequendus esset (§. XXXIII. *), e diuersissimis hisce principiis diuersissima quoque iura non poterant non promanare,

Exponuntur instituta Romanorum a Germanorum scitis admodum diuersa.

§. LI. Inde ergo est, quod Romani necius quaesitum vniuersae familiae in maiorum bona, nec proinde possessori in possessiones proauitas dominium minus plenum tantum, sed plenum adferrent, ideoque nec diuidi, nec alienari bona veta- rent, nec feminas ab iisdem excluderent (a), nec illis praeferrerent masculos, sed liberam cuique bonorum suorum dispositionem relinquerent, proptereaque soli vltimo defuncto, eiusque beneficio,

(a) PETRVS GVDELINVS quidem *de iure nouiss.* lib. II. c. XV. p. 98. in bonis genearchicis non dissentire hic arbitrat ius Rom., sed confudit instituta Armeniorum, cum noua Iustiniani legislatione non. XXI. recte capropter notatus ab illustri ESTORE *de partit. terr. illustr.* c. V. §. XXXXVII. p. 35.

cio, non maioribus succedi statuerent (a), imo omnem quod ad effectum inter bona avita et adquisita differentiam penitus ignorarent. Quae omnia iis etiam, qui vel primoribus labris degustarunt Romanorum iurisprudentiam inter nota habentur notissima.

§. LIII. *Quae iura tamen penetrarunt in Germaniam et mores patrios mire turbarunt.*
 Etsi vero vix credibile merito videri posset, tam diversa iura in eadem republica, apud Germanos inquam, morum suorum quondam tenacissimos commisceri unquam potuisse; experientia tamen docuit, non tantum irrupisse in Germaniam exteras illas Romanorum leges, sed et, licet saluo iure patrio essent receptae, in exilium fere abegisse saluberrima maiorum instituta, adeo ut ne pactis et statutis conservari vix potuerint ea iura, quae olim solis moribus expediti et explorati iuris habebantur.

§. LIIII. *Brevis historia.*
 Postquam enim iuris Romani in Italia reuiuiscantis instituta tanquam principis monarchicis magis admodum se probauerant regibus Germaniae in Italia tum temporis commorantibus, atque hi proinde lectos et in aulas recipere, et summis decorare honoribus inceperant, pares honorum gradus ambientibus Germanis, atque ideo solis

(a) Licet contrarium etiam e Romanorum scitis deduci posse probent *acta Hanouiens.* part. III, p. 69. et 70.

solis Romanorum legibus in academicis Italiae vnicè operam consecrantibus non fordesce-re non poterant maiorum leges, sola vero Quiritium placita adridere. Quo facto, dum accideret, vt in Germania quoque conderentur academiae, caeque a solis iuris Romani doctoribus occuparentur, imo ipsum ius Roman, publici iuris fieret, tantus Germanos peregrini huius iuris amor inuaserat, vt in propria quasi saeuientes viscera bellum grauissimum indicerent domesticis iuribus, imo totum patriae Themidi exitium comminarentur (a).

§. LV.

Illustres nobilesque familiarum militia contra irruentem iuris peregrini imperum modis conseruandi iuris patrii vsi sunt,

Paria fata quum acciderent sapientissimis maiorum nostrorum circa bona auita institutis, atque inde possessoribus suauis Ictorum ad alienationes diuisionesque certatim properantibus, ruinam praesentissimam prae se videbant illustres nobilesque prosapiae, imo iam innumerae eiusmodi familiae aut extinctae iacebant penitus, aut ad tenuem satis redactae conditionem lugebantur. Quare, nisi perditum ire vellent reliquae cum iure patrio, cum eo inquam iure, quod sepultum fere iacebat et oblitteratum, de medio retinendi moris domestici tanquam conseruationi familiarum ad commodatissimi (§. XXXVIII.) necesse erat, ut cogiterent. Quidam igitur, qui non interrupta se tueri vix poterant *consuetudine*, ad *pacta*, ut vocant;

et quidem consuetudine, pactis

(a) Vide viri magnifici IO. ADAMI ROPPII *hystor. iur. Germ. priu.* epocha VI. th. I. vsq. VI.

cant, *successoria*, quae iam dudum se probauerant Germanis testamenta ignorantibus (a), quidam ad *statuta*, imo quidam suasu iureconsultorum ad ipsa *testamenta*, ad ipsum igitur ius Romanum contogiebant consuetudinis patriae conseruandae quaesituri remedium, inuenturi numquam.

§. LVI.

Quamquam enim ab eò tempore frequentissima existerint familiarum illustrium pacta, frequentissima statuta, quibus pulcherrima seruarentur iuris patrii instituta, Icti tamen solis Romanorum legibus imbuti, quibus scatebant iudicia, seruebat forum, cumulabantur academiae, id sibi praecipue sumperant negotii, vt qualiacumque ea essent, etiam iuri Romano contradictoria, dummodo umbram quamdam analogiae referrent, ad Quiritium placita reuocarent. Inde ergo statuta adgressi perniciosissimo illo brocardico, iura et statuta Germanica e iure Romano tanquam communi esse interpretanda, in tantum deformarunt exiguas has iuris

Quae tamēn omnia
peruerse a
Ictis Roma-
nis fuerunt
explicata.

(a) TACITVS de mor. Germ. c. XX. Illustris BOEHMER de fundam. pact. ad fideic. inclin. c. I. §. I.

(b) Ad illustranda fere omnia de fideicommissis fam. dicenda adhiberi poterit notissimum illud testamentum CASPARI LERCH DE DÜRMSTEIN anno 1645. confectum, quod ob singulares eius proprietates partii III. obseruat. forens. addidit perill. GE. MELCH. DE LYDOLF fascic. II. docum. notab. p. 203, seq.

ris German. reliquias, vt genuini iuris patrii vix speciem et vnam referant (a).

*Speciatim
vero pacta
familiae.*

*Vnde ori-
go fideicom-
missi, un-
familiae
conventio-
narium.*

§. LVII.
Speciatim vero ad pacta familiae se conuertebant Romani iuris cultores. Quoniam enim hereditatem pacto deferri Romanis portenti instar habebatur, ad quodnam caput iuris Rom. conventiones illas reuocare nescii, tandem analogiam in fideicommissis familiaeprehendisse sibi vixunt. Et quamquam aliqua superesse videretur inconuenientia, eam satis mediocrem rati ad fideicommissa aliquo modo anomala ea reiecerunt, atque ad tegendam nescio, an ad prodendam potius, quae latebat, contradictionem, *fideicommissa familiae conuentionalia* adpellarunt, quo notissimo nomine ad nostra vsque tempora propagato in praxi nihil percipi solet frequentius.

* Fideicommissis enim familiae iuris Rom. id agitur, vt possessor hereditatem extra familiam non alienet. De cetero autem, si quis possessor rem fideicommissariam in alium praeter eum, quem proxime ad fideicommissum vocauerit, successione ordo, transfulerit, proximo in successione competit actio ad rem alienatam a quocumque possessore vindicandam (b). Quae omnia quoque in pactis suis sanctuerant illustres nobilesque profapiae,

§. LVIII.

(a) Eorum segetem collegit IAC. FRID. LVDOVICI in *diff. de diuers. nat. bon. acquis. et heredit.*

(b) L. 69. §. 3. D. de legat. II.

§. LVIII.

Vnde factum, vt omnia quoque ea bona, quae *Quid sine*
 auita olim, Germanice *Stammgüter* audiebant, fi- *talia fidei*
 deicommissa familiae nuncuparentur, eorumque *commissa?*
 natura haut parum in transuersum torqueretur
 commixtis cum Germanico iure Romanorum con-
 stitutionibus. Quapropter *fideicommissa familiae*
 hodie ea bona dicuntur, in quibus maiores ad con-
 seruationem familiae iuris Germanici principia ob-
 seruanda esse statuerunt (a).

* Plurima quidem extant de his fideicommissis *Quarum*
 scripta, at ex veris fontibus desumpta, adsunt pau- *de his fidei-*
 cissima. Notissimum illud PHILIPPKNIPSCHILDTII *de commissis*
fideicommissis familiarum nobilitum opus male adpli- *adsine*
 catis vndique refertum est Romanorum scitis. Nec *scripsit?*
 melioris farinae sunt MARCVS ANTONIVS PEREGRINVS,
 ANTONIVS DE PETRA, FVSARIVS, et inter recentiores
 NICOL. BESTIVS, alique id genus magnae auctorida-
 tis viri, solius Romani iuris basifatores. Inter eos
 vero, qui ex instituto fecernere a se inuicem cepe-
 runt diuersissima, si in vilo, sane in hoc iurium
 genere Germanorum et Romanorum instituta praeter
 virum illustrem atque celeberrimum IYST. HEN-
 NING. BOEHMERVM *de fundam. pactor. ad fideic. incli-*
nant, et. V. C. IO. ERNEST. SCHROETERVM *de fideic.*
 H 2 *iur.*

(a) Ceu recte ea definit laudatissimus RÜTTERVS in ele-
 ganti opusculo *de iure scm. adspir. ad fideic. sam.*
 c. II. §. XIII. p. 12. eaque definitio illustratur per
 pactum nobilit. Sueuicae, Franconicae et Rhena-
 nae d. 12. Febr. 1653. apud LÜNIGVM *im teut-*
schen reichs-archiv part. spec. contin. III. p. 14.
 n. 7.

Renuntia-
tiones quo-
que filia-
rum nobi-
lium e ma-
le applica-
to iure
Rom. or-
tam traxe-
runt.

iur. Rom. et Germ., noui neminem. Salm aliorum
copia mihi fieri nondum potuit (a).

** Pari ratione ea speciatim Germanorum de fe-
minis earumque posteris ab hereditate auita exclu-
dendis instituta vexarunt Icti, atque inde *renuntia-*
tionibus filiarum illustrium nobilitumque (verzicht bis
auf den ledigen anfall), originem dederunt. Cuius
rei verbosiorum explicationem nec instituti ratio,
nec ea, quae de pactis hisce iam adsunt, exqui-
sitissima virorum de instauranda Germanorum iu-
risprudentia egregie meritorum opuscula (b), per-
mittunt.

§. LVIII.

Quaenam
e doctrina
iuris Rom.
familiaris
nobilitibus
damna, et
iurium
confusiones
promana-
runt?

Atque inde non consequi non poterat, quam
vt inconcinnae non tantum, sed et familiis illustri-
bus perniciosissimae pactis eiusmodi applicarentur
doctrinae. Ex eo enim, quod conuentiones illas
adinftar fideicommissorum esse stantebant, in eam
non ire non poterant sententiam, quam vt earum
quoque natura e Romanorum legibus unice eruenda
sit, ac proinde omnia, quae Romano iure de fidei-
commissis dicta reperiuntur, hisce Germanorum
dispositionibus etiam adtribuere oporteat. Inde
ergo

(a) Compara tamen etiam IO. PETR. DE LVDEWIG p.
84. n. 152. in *iuribus feudorum*.

(b) Nomino inter eos illustr. I. H. BOEHMERVM *diff.*
cit. NICOL. HIERON. GVNDLINGVM de renunciat. be-
redit. filiar. illustr., perillustr. IO. VLRICVM L. B. DE
CRAMER et illustr. HENR. CHRIST. SENCKENBERGIVM
de pact. heredit. renunciat. filiar. nobil. nec non V. C.
IO. STEPH. PÜTTERVM *de iure semm. adspir. ad fideic.*
fam. earumque renunc.

ergo est, quod fideicommissa illa, etsi in perpetuum concepta, ex communi tamen sententia quarto gradu, nisi de enixissima disponentium voluntate confiterit, terminari censerent (a)*, quod bonorum eiusmodi fideicommissio obnoxiorum alienationem licitam crederent ob causam necessariam alimentorum nimirum, nec non dotis, donationisue propter nuptias (b)**, quod eadem ex iuris canonici sententia (c) et detractiōni legitima, et Trebellianicae, aut saltem unius ex illis (d) subiecta esse contenderent***, quod denique illa tanquam a iure communi deviantia non latam, sed strictissimam recipere interpretationem, eamque non aliunde, nisi ex solo Romanorum iure desumendam esse mordicus adseuerarent, et quae plura sunt eiusmodi argumenta ineptissima, quaeque necessario nexu non inde non sunt consequentia.

* Enimvero prohibitio alienationis, tanquam quae contra principia iuris Rom. tendebat, iure civili vel maxime erat odiosa, ideoque non latae, sed strictissimae erat interpretationis, quum e contrario alienatio mirum quantum fauorabilis haberetur (e).

H 3

Vnde

- (a) *Nou. CLVIII. ZACHAR. HVBER. in obseru. rer. iudicat. obseru. LX.*
 (b) *Nou. XXXIX. cap. I. PHIL. KNIPSCHILDT de fideic. fam. c. VI. n. 185.*
 (c) *C. 16. et 18. X. de testam. et ult. volunt.*
 (d) *Idque ex iuris ciu. dispositione vi L. 6. pr. C. ad SC. Trebell. HERM. VVLTEIVS vol. III. consil. Marpurg. XXX. n. 88. et 210. PHILIP. KNIPSCHILDT I. c. n. 150.*
 (e) *L. 114. §. 14. D. de legat. I. L. 38. §. 4. D. de legat. III.*

Vnde planum est, iure civ. eam non intelligi, nisi expressa desuper aditæ testatoris dispositio, et si adest, eam omni, quo fieri potest, modo restringendam esse. Ex qua propositione omnes fere fluxerunt, quas adduximus, iuris Rom. de fideicommissis familiae constitutiones.

*Germani
ignorabant
dotes mulie-
rum,*

*Itemque
Trebelliani-
cam,*

** Quam incongrua hic sit iuris Rom. ad Germ. applicatio vel ex eo patet, quod Germani ignorauerint vxorum dotes, tanquam qui marito mulieris dotandæ onus imponebant (a), partim quia feminas ab omni fere successione excludebant (§. XXXIII.), partim quia optimam mulierum dotem non bonorum amplitudinem, sed animi virtutes arbitrabantur (b). Qui enim exiguas illas res, quas nupturæ marito adferrebant (c), quæque *adparatus et instructus* nomine veniebant, dotes dixerit, nemo est, nisi qui alta rerum Germanicarum tenetur ignorantia.

*** Has quoque conclusiones eo inconuenientius e Romanorum iure arceslere doctores quilibet perspiciet, qui de quartis illis in omni iure Germ. nec volam existere, nec vestigium haut ignorauerit, (d). De quarta Trebellianica quidem nemo, arbitrator, est, qui dubitauerit umquam. Imo, si quis eam ideo a Romanis inuentam fuisse, considerauerit, vt fiduciarii ad adeundam hereditatem allicerentur, idque cum hereditatibus auitis Germanicis, in quibus possessor ex fructibus longe maius emolumentum,

(a) Prouti clarissime euicidum dedit NIC. HIER. GVNDELING *de coemitione vxorum* cap. II. §. X. seq. p. 42 • seq.

(b) Id, quod et obseruauit HVG. GROTIUS *in proleg. bish. Goth.* §. XXVII. p. 9. et 10.

(c) Confer. illustr. ESTOR *de adparatu et instructu nuprariæ.*

(d) Vid. perill. LVDEWIGIVS *de quarta Trebell. et legitima exule in fideic. fructuar. in opus.* tom. I.

tum, quam quartam hereditatis partem consequitur, ita, vt non metuendum sit, ne hereditas destituta relinquatur, comparauerit, nescio, si quis sit, qui eam moribus Germaniae inadcommodatissimam non esse dixerit. Idem de legitima tenendum, *et legitima.* quam iuris Germ. legitimam esse sebolem nemo adfirmauerit. Exheredationem enim ex ipsa eius no-
tione supponit legitima, quam, vtpote testamenti speciem, vna cum testamentis quoque ignorabant Germani (§. LV.)

§. LX.

Sed, quod bene haecce iuris Rom. principia *Pacta sa-* adplicentur familiarum illustrium, nobiliumque *miliarum* Germaniae pactis, nemo, credo, est, qui adseue- *nobilium* rauerit. Praeterquam enim, quod solis debentur *circa bona* moribus Germaniae Romanorum placitis e diame- *auita e solo* tro oppositis (§. LII.), ceu in antecedentibus iam *iure Germ.* vndique demonstrauius, nullum in vniuerso Ro- *fluunt. Imo* manorum iure ostendi poterit caput, quo pacta *ipsi iuri* eiusmodi, siue, vt loqui amant, fideicommissa *Rom. re-* conuentionalia praesidium inueniant. Demons- *pugnant* trauit id ex iuris Rom. scitis eruditione omni exce- *fideic. con-* ptione maiore illustris I. H. BOEHMERVS *uention.* *de fundam.* *pactor. ad fideic. inclinant* (a), atque frustra eiusmodi fideicommissa in Romanorum constitutionibus requiri docuit, siue in donatione inter viros modali, siue in fideicommissis tacitis olim visitatis, siue

(a) Cap. I. §. VII. seq. vsq. ad cap. II. p. 7. vsq. 21. Quod et ingenue fatetur ipse ANTON. PEREGRINVS *de fideic.* art. I. n. 12. nec non FERDIN. CHRISTOPH. HARP-
FRECHT *de fideic. conuent.* §. VIII. n. 21.

*Fideicom-
missi iuris
Rom. defi-
nitio.*

sive in L. 38. §. 7. *D. de legat. III.*, sive in alio quocumque, si quod extat, iuris Rom. capite refugium quaeras. Imo ipsum fideicommissi conventionalis vocabulum esse in iure Romano fundatum contraditionem in adiecto involvere, certo est evidentius. Quoniam enim *fideicommissa* ex ipsa eorum notione dispositiones sunt solius defuncti disponentis voluntate verbis precativis factae, quibus fidei heredis committitur, ut alteri vel hereditatem vel rem singularem restituat, quod si in vim conventionis subsistere possent, nil aliud sequeretur, quam esse fideicommissa ultimas voluntates unilaterales, et non esse, ipsumque ius Romanum pactis successoriis vim adtribuere et non adtribuere, et si quae plura sunt eiusmodi incongrua, contradictoria, inepta et inter absurda absurdissima.

CAPVT IIII.

PRAXIN IVRIS HODIERNI CONTINET, ET QVAENAM E COMMIXTIONE VTRORVMQVE IVRIVM TAM ROMANI QVAM GERMANICI IVRIS RELIQVIAE IN VSV MODERNO, SPECIATIM VERO IN INTERPRETATIONE FIDEICOMMISSORVM FAMILIAE SVSPERSINT, OSTENDIT.

§. LXI.

*E. commix-
tione tamen
iuris Rom.*

Quamquam vero haec omnia recte se habeant, et perversa haec iuris Romani ad Germanicum applicatio inuita Themide facta sit, nemo tamen

tamen negauerit umquam, inde factum esse, ut peculiaris quaedam et recentior e commixtione illa ut *Germ.* utriusque iuris Romani et Germanici nouissimi iuris species emerferit, adeo, ut deprehendamus quidem adhuc insignes iuris Germanici reliquias, sed quasdam etiam natas e Romano iure mutationes inueniamus. Quam iuris moderni speciem, siue eam praxin, siue iuri fori, siue mores uocaueris, quum praesente capite explicare animus sit, prius, quid Romano iure in praxin migrauerit, perscrutabimur, deinde quaenam, tanquam fractae et superfuites e naufragio tabulae, iuris Germ. reliquiae supersint, demonstrabimus.

§. LXII.

Prima, quae per Romanas leges introducta, *I Quod bo-* mutatio haec occurrit, ut *bona*, quae *auita ha-* na *auita* Genus dicta, siue *Stammgüter*, iam *fideicom-* hodie *deno-* *missa familiae* nominentur, pariterque is, quem *minentur* *primum acquirentem* uocauimus hactenus, *fidei-* *fideic. sam.* *committentis* siue *testatoris* nomine obueniat; ille *iuri Rom.* nimirum, qui primus in bonis suis, quae poste- *debitur.* ris relinquit, ad conseruationem familiae suae siue *pacto* siue *testamento* iuris Germanici principia obseruanda esse statuit (§. LVIII.).

* Differre tamen potest adhuc hodie, etiam in effecta primus acquirens et primus fideicommit- tens (a).

§. LXIII.

(a) Ceu monstrauit V. C. IO. STEPH. PÜTTER *de iure ad-* *sp. sem. ad fideic. sam.* cap. III. §. XXXVI. p. 38. *vid. EYMD. l. c. §. XXXVII. seq. p. 31. et 32.*

Nec non
II), quod
hodie bona
qualitate
bon. aut.
adfecta non
censeantur,
nisi id con-
fiat. statut.
aut fideic.
specialiter
cautum fue-
rit.

§. LXIII. *Similiter, etsi omnia quondam bona, quam-*
primum a patre acquirente transferebantur in filium,
qualitatem bonorum auctorum reciperent (§. XIII.),
atque omnibus proinde iuris Germ. circa posses-
siones gentilitias sanctionibus (toto capite II.) ex-
plicatis ipso iure obnoxia redderentur, quum ta-
men iure Rom. in Germania recepto iuris patrii
antiqui instituta, nisi specialiter retenta, perierint,
ea vero, quae circa bona generarchica vigeabant,
iuris veteris Germ. praecepta aut consuetudine,
aut statutis, aut denique pactis testamentisue fue-
rint conseruata (§. LV.), inter conuersiones a iu-
re Rom. profectas id quoque haut refertur postre-
rum, quod nulla hodie bona peculiari illa quali-
tate, qua hereditates gentilitias quondam circum-
dederunt Germani, adfecta censeantur, nisi aut
statutis retenta fuerint maiorum placita, aut con-
tinua consuetudine iuris Germ. constitutiones re-
tinnerint familiae (a), aut denique easdem pactis
testamentisue, siue, vt ore Romano loquar, fidei-
commissis confirmarint.*

Inde inter
pleb. fore
exolen. iur.

* Quod, quum solae fecerint familiae illustres nobi-
 lesque (§. LV.), facile reddideris rationem, quum apud
 plebeios plerumque exceptis illis, quae statutis ser-
 uantur,

JIIXI. 2

(a) PHILIP. KNIESCHILDT *de fideic. fam.* cap. VI. n. 74. De
 fideicommissis consuetudine introductis compara-
 quoque perill, AVGVSTIN. A LEYSER *in medit. ad pand.*
 tom. VI. specim. CCCIII. *medit. l. corol. l.*
 p. 990.

im collantur, perditum iuerint iuris Germ. circa bona Germ.
 -ioris op. auita constitutiones. Quos tamen aequae ac nobiles princ., quae
 specialiter speciali pacto aut testamento reuocare posse maio-
 rum mores, nullus dubito (a), *que special.*
introduc.
possunt.

§. LXIII.
 Atque inde facile patet in diiudicanda bono-
 rum qualitate fideicommissi, ut loquuntur practi-
 ci, adsectorum natura, non amplius primario ho-
 die recurrendum esse ad veterum Germanorum
 leges, non ad statum reipublicae Germ. antiquum,
 illum verum omnium regularum fontem, sed ad
 intentionem primi fideicommittentis; indeque ho-
 die principaliter ius quaesitum agnatorum in fidei-
 commissis familiae aestimari oportere. Vnde fir-
 missimae quod ad praxin constituuntur regulae: I) *et leges fa-*
ubi singulare aliquid legibus familiae statutum, ibi miliae.
secundum has iudicandum esse, ac proinde II) *uti alias*
ex legibus antiquis Germanicis, ita nunc quoque ex
plurimis familiae legibus in eadem re consentientibus per
inductionem analogiam quamdam iuris Germ. deriuari
posse. Vbi vero III) *familiae legibus nil peculiare*
introducitur, ibi vniuersa iuris Germ. principia (cap.
 II, stabilita) *sequi nos oportere* (b). *ius Germ.*
antiq.

* Vnde quoque patet dominium, quod in bona
 auita salute reip. exigente restrictum erat hactenus
 (S. III. et XXXI.), hodie expressa dominii adquiren-
 tis

(a) HARPPRECHT C. I. §. XXXI, n. 14. contra KNIPSCHIL-
 DTIVM C. I, n. 43, et 44.
 (b) V. G. IO. STEPH. PÜTTER C. I. §. XXXVI, p. 30.
 et 31.

is voluntate (§. III.) in fideicommissis familiae minus plenum evadere, itemque: quod ex pacto tacito et providentia maiorum in praedia genearchica familiae ius quaesitum competebat (§. XXVIII. *), id nunc in bonis fideicommissariis ex pacto et voluntate maiorum expressa derivari.

Quod et de statutis procedit.

** Eaedem regulae statutis, quibus iuris Germ. circa bona quita continentur reliquiae, applicandae, ita ut semper id primario respiciendum sit, si quod peculiare statuta sanciant, si non, eorum interpretatio e iure Germ. antiquo desumi debeat. Aequè enim in statutis, ac in fideicommissis familiae maiores iuris Germ. praecepta observanda esse statuerunt (§. LV.). A plurimis itaque statutis in ea quaedam convenientibus aequè ad analogiam quandam iuris Germ. rectè concluditur.

Inter singularia familiarum legibus praescribi solita sunt.

I. introductio iuris primogen.

II. ut duae tantum personae succedant.

III. ut cautio iniungatur agnatis praestanda.

*** Innumera praescribi solent in eiusmodi familiae legibus plane peculiaribus tum ratione modi succedendi, tum circa qualitatem personarum, conditiones implendas etc., quae omnia enumerare frustraneum, et, si non impossibile, saltem difficilimum foret. Inter praecipua sunt I) introductio iuris primogeniturae, aut alii modi, quibus fini Germanorum (§. XXXVI.) conformiter nimiae bonorum divisiones praecautentur, veluti II), ut inter eos, qui pari gradu et iure ad fideicommissum fam. aspirant, duae tantum personae succedere iubeantur bonorum virorum arbitrio eligendae (a). Nec non II), ut ad vitandam possessionum genearchicarum alienationem et deteriorationem ob ius uniuersalae familiae quaesitum (§. XXXX.) prohibitam (§. XXXXIII.) cautio praestanda iniungatur fideicommissi possessionem

(a) Vti sancit CASPAR. LERCH DE DÜRMSTEIN apud PERILL, DE LVDOLF. part. III, obseru. p. 221. seq.

nem consequentibus, vt bona penes familiam integra remaneant (a). Itemque (III), vt eundem in finem rerum omnium fideicommissi obstrictorum inuentarium iisdem conficiendum praecipiat. Quod, etsi per se necessarium non sit, si speciali lege familiae iniunctum non fuerit (b), ad securitatem tamen possessorum, eorumque heredum in adquisitis haut parum conducit, adeoque merito suadendum. Porro (V), vt ad obtinendum praecipuum illud conseruationis familiarum caput nobilitatis auitae splendorem nimirum, maiorumque et insignium gentilitiorum numerum incolumem seruandum, neminem ad fideicommissum admittendum esse, faciat, nisi nobilitatem proauitam insigniaque gentilitia rite probauerit (c). Praetereaque (VI), vt heredum fideicommissariorum commodo alienatio quaedam bonorum fideicommissi obnoxiorum permittatur, eadem tamen ad certam summam restringatur (d). Denique (VII), vt ad iudicium doctorum que iure Rom. iniuriorum cauillationes fugiendas e fideicommissariis eiusmodi hereditatibus dos constituantur filiabus nobilibus, nec non ceteris a fideicommissi exclusis legitima praestanda determinetur (e) &c.

aut III.

inuentari-

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

um.

V vt probetur nobilitas proauita.

VI vt alienatio ad certam summam permittatur.

VII vt dos et legitima a fideicommissi exclusis determinetur.

§. LXV. &c.

- (a) Ibidem docente fideicom. Lerchiano l. c.
 (b) Diss. PHIL. KNIPSCHILD. l. c. cap. XII. n. 8.
 (c) Teste iterum fideic. Lerchiano. Compara quoque illustr. IO. GEORG. ESTOREM *de ratione usit. et explor. in demonstran. nobilit. proauit.* cap. II. §. 18. p. 20.
 (d) Quod illustrari potest pacto fam. Oettingensis §. 6. apud illustr. BOEHMERVM vol. II. *consl.* XXXV. quaest. II. n. 59.
 (e) Cui docet pactum comitum de Sulze apud LÜDIGVM *specul. saccul.* p. 1352.

§. LXV. *Hi sunt effectus circa fideicommissa familiae*
e iure Rom. in praxi superstites: superest, vt et in
reliquias iuris Germ. inquiramus. Quocirca pri-
ma statim fronte nobilissima illa consuetudinis pa-
triae soboles ius retractus gentilitium scilicet, no-
tanda venit. Etli enim per introductionem iuris
Rom. id iuris euasit, vt iura circa familiarum
patrimonia quondam apud Germanos obtinentia
vigere hodie non censeantur, nisi specialiter con-
seruata (§. LXIII.), id tamen merito moribus pa-
trius haut penitus abolitis adscribimus, quod ibi
etiam, vbi libera de bonis hereditariis dispositio
permittitur, alienatio tamen eorum bonorum haut
fieri possit, nisi prius propinquis, qui extant, om-
nibus secundum gradus proximitatem offerantur
ad emendum, eoque casu idem soluentibus ven-
dantur. Vnde ex ipsa iuris huius origine (§.
*XXXII. **) a et profectu sequentes conclusiones*
practicas inferimus, nimirum: I) ius illud retractus
fundari in iure illo quaesito agnatis omnibus quondam
*in possessionem familiae competente (§. XXXII. **),*
et imitationem quamdam cum eodem admittere (b),
adeoque II) non amplius vt olim ad solum restrin-
gi necessitatis casum (§. cit.), quum et alienatio
bonorum auitorum hodie extrema necessitate non
 vr-

(a) De qua pariter videndus perill. a LEYSER tom. III. medr. I. II. specim. CXIII. p. 460. et BOEHMERVM c. l. n. 49.

(b) BOEHMER. vol. II. consl. XXXV. quacs. II. n. 99.

urgente fieri possit, nisi specialis eiusdem prohibito facta fuerit (§. LXIII.), non tamen III) recte illud extendi ad bona etiam acquisita, sed ad sola auita, siue ab adscendentibus paternae, siue maternae lineae profecta (§. XIII. ** et §. XXV.) pertinere (a), siquidem et iure quaesito quondam non in bona acquisita, sed in auita tantum vniuersa gaudebat familia (§. XXVI.). Pari ratione III) in retractu uti in iure illo quaesito moribus Germaniae in bona auita competente ad gradus proximitatem respiciendum esse (§. XXXV.), eoque non facto IV) agnatos praeteritos eodem pretio soluto rem alienatam merito retrahere, rectissime enim VI) se habere practicorum brocardicon: eundem in retrahendo ac in succedendo ordinem obtinere (b). De cetero VII) nihil interesse, vtrum nobiles retrahant, vtrum aliae personae privatae, quum et ius in bona familiae quaesitum vniuersaliter quondam vigerit in Germania (§. XXXII.).

§. LXVI.

Præcipuus vero iurium Germanicorum circa Ad reliqua bona gentilitia vsus superest in interpretatione fideicommissorum familiae iis maxime in capitibus, ubi nihil peculiare, nihilque iure Rom. commixtum statuunt (§. LXVIII. 3.). Enimvero, si verum est, quod familiarum nobilium pacta, siue ut Romana voce utar, fideicommissa familiae non

(a) *Consil. Halens.* tom. I. lib. I. *consil.* 123. quaest. I. n. 1. p. 297.

(b) *Vid. ead. consil.* tom. I. lib. III. *consil.* 71. quaest. I. n. 6. p. 774.

*e morib.
Germ. pe-
tenda sit.*

Romano, sed Germanico iuri originem debeant (§. LV.), si verum est, inquam, quod nullum eorum in vniuerso Quiritium iure reperiatur vestigium (§. LX.), imo si turpissimam eo iure contradictionem inuoluant (§. cit.), quis non videt nugas agere atque ineptire eos, si qui sunt, qui fideicommissorum eiusmodi decisionem e Romanis legibus desumendam esse contendunt; quum tamen hic Germanorum instituta a Romanorum principiis non differant, sed abhorreant plane, et ad contradictionem vsque repugnent. Quod si enim vlla in re, sane in hac prima statim fronte inculcanda foret pulcherrima illa regula a viris verae et genuinae iurisprudentiae restauratoribus dudum

*Probo enim
hic sepa-
randa iura
Rom. et
Germ.*

*Germanorum nostrorum instituta ex
solis eorundem iuribus moribusque, Romana ex solis
quiritium legibus deriuari ac tradi oportere (a).*

§. LXVII.

*Vterior
ratio ex
ipso iure
Rom.*

Imo, si quis ad ipsas respicere velit Romanorum constitutiones, nisi in eandem iuerit sententiam, contra ipsa Quiritium placita turpissime allucinabitur. Id enim Rom. iure undique videmus inculcari: in testamentis, pactisque ante omnia ad intentionem disponentium paciscentiumque tanquam ad normam et basim quamdam esse respiciendum, atque inde omnis pacti, omnis testamenti

(a) Vid. virum saepissime laudatum I. H. BOEHMERVM de fundam. pactor. ad fideic. inclinant. cap. II. §. II. p. 22. magnif. KOPP de testamentis Germanorum p. 183.

menti interpretationem vniuersam esse repetendam (a).
 Quod si ergo in fideicommissis familiarum nobilium
 Germaniae siue in testamento, siue in pacto con-
 sistentibus ea sit dispositio, pacificentiumue in-
 tentio, ea voluntas, vt iuris patrii antiqui familia-
 rum nobilium conseruationi adcommodatissimi in
 vsum reuocetur dispositio (§. LXII.), quis non
 ex ipsis Rom. iuris rationibus concludet, fideicom-
 missi eiusmodi familiae siue testamentis siue pactis
 condita non e Rom sed Germ. iure diiudicari op-
 portere. Et tunc, non expresse in eiusmodi di-
 spositionibus, quod tamen plerumque fieri solet,
 memoratum fuisse morum patriorum iurisque
 Germ. antiqui conseruandi, nullum tamen alium
 huius fideicommissi finem propositum inuenies,
 quam conseruationem familiarum, cui, sicuti institu-
 ta sua mirum quantum adplicarunt Germani (§.
 XXXIII.), ita Romanorum placita eidem fini
 numquam non erant inadcommodatissima (§.
 LII.). Quis ergo fideicommissorum eiusmodi di-
 iudicationem non e iure Germ., sed Rom. peten-
 dam esse dixerit? Vt taceam, ius Rom. tantum re-
 ceptum esse in subsidium saluis per omnia mo-
 ribus patriis, adeo, vt iis in rebus, vbi vtraque
 iura sibi inuicem repugnant, praesumptio capien-
 da sit pro moribus Germaniae, fundansque se in
 iure Rom. eius receptionem probare teneatur,
 Item ex re-ceptione iur.
 Rom. tan-
 tum subsidi-
 aria.

(a) F. C. HARPPRECHT vol. nou. consil. L. B. 236. seq.

I. H. BOEHMER, c. consil. n. 33. 34. 49. 52. 66.

KRANICHOVSKY, l. III. c. 117. (c)

cei ipsi etiam fatentur, qui sola alias Quiritium placita exosculantur (a)

* Pleraque rationes, hactenus adductae, etiam ratione statutorum ius patrium circa bona hereditaria seruantium procedunt. Vnde idem, quod de fideicommissis fam. his §. obseruauimus, statutis quoque adplicandum.

§. LXXVIII.

Quaenam
inde fluant
in praxi
hodie. con-
clusiones?

Inde vero facile patet I), omnia ea, quae (to-
to cap. II.) de bonis auitis iure Germ. praedicauimus, non esse antiqua, obsoleta, obruta, sed hodie in viridi adhucdum vigere obseruantia, eorumque usum iure hodierno haut exiguam superesse. Non ergo tantum valere pacta moribus Germ. de bonis non alienandis, eaque irreuocabilia esse, et omnem alienationem impedire b), sed et II) fideicommissa familiarum nobilium Germaniae minime ad quartum vsque gradum tantum procedere (c), tametsi etiam de enixissima voluntate disponentis non constiterit, sed pro lege aeter-
na

(a) Veluti HAHN ad *Wesensbec.* ad tit. *de condict. indeb.* n. 4. in fine. aliique. Id quod et ipsae iubent leges Germanorum publicae, §. 8. *recessus. visitationis* de a. 1713. §. 15., in primis *rec. imp.* de a. 1654. §. 105. et *reichshofr. ordn.* tit. 1. §. 15. Vid. quoque illustr. KOPP, p. II. *des Vorberichts des I. th. der lebens-proben.*

(b) I. H. BOEHMER, *de fundum. pactor.* ad fideic. inclinans, cap. II. §. XI. n. 4. 11. 12.

(c) PHIL. KNIPSCHILDT, *cit. tr.* cap. XIII. n. 22.

na et perpetuo duratura esse habenda (a). Nec minus ill) cessare in iis detractionem utriusque quartae et legitimae et Trebellianicae (b), nisi III) certa quaedam portio legibus familiae determinata fuerit; eam tamen V) in dubio non legitimae, sed alimentorum loco potius habendam esse, adeoque VI) si legitimae aequiparari non possit, eos, quibus haec portio assignatur, ad supplementum agere hauri posse. Atque idem VII) tenendum esse de dote filiarum nobilium; eamque ideo VIII) non esse surrogatam legitimae, ac proinde VIII) filias eiusdem exaequationem nullo iure petere posse (c). Porro X) non obtinere hic regulam pacta illa tanquam a iure communi exorbitantia strictissime esse interpretanda, quum in his conventionibus ius Rom. pro iure communi non habendum sit, sed ius Germ., itemque pro hoc potius quam pro illo praesumptio capienda sit. Quin potius XI) generale illud, quod in omnibus dispositionibus prohibitiis obtinet, procedere: quod non inuenitur permissum expresse, censetur prohibitum, adeo, ut ubicumque est res aliquo modo prohibita, non credatur dicto adserentis, casum permissum subesse, nisi id euidenter probauerit (d). Quum insuper XII), regula: conventiones strictae, testamenta vero late esse

(a) *Consil. Halens.* tom. I. lib. I. *consil.* 309. n. 16.

(b) BOEHMER, c. 1. p. 8. HARPPRECHT *de fideic. conuent.* §. XXXXI.

(c) *Compara V.* C. SAM. FRID. BOEHMERI *programma de spuria filiar. a success. exclus. legit.* §. X. p. 13.

(d) MASCARDVS *conclus.* 1243. n. 116.

esse interpretanda, admodum periculosa videatur, atque interpretatio non e doctorum placitis incertis, sed ex intentione paciscentium, logicesque principiis desumenda sit (a). Quin quod XIII) eadem regula, ex perverso intellectu c. 6. X. de *donat.* nata, non subsistat (b), praetereaque XIII) successio haec pactitia, quatenus de vniuersis bonis inita, aeque vniuersalis sit, ac testamentaria (c). Vtterius XV) non hic, vti alias in successione testamentaria, ius adcrefendi obtinere, eo quod casus eiusmodi existente alteri ius in hereditatem quaesitum sit, quod in heredes transmissorium est (d). Denique XVI) non quoque desiderare talia pacta aut fideicommissa familiae consentum imperatoris vel domini territorii, si vel maxime de filiarum exclusione et dotis quantitate mensuram legitimaem hautaequante, in eis actum fuerit, eo quod his pactis nihil noui, insoliti, et illiciti, sed illud potius repetatur, firmetur, et in usum reuocetur quod iure antiquo iam constitutum erat (e). Licet id consilii et cautionis esse minime negauerim.

An fideic.

Faciamus periculum iustae interpretationis eius-

- (a) HARPPRECHT. *de fideic. conuent.* §. 43. seq.
 (b) Prouti ex ipso iure Can. et Rom. praeclare, vti solet, ostendit, illustr. BOEHMER. tom. II. *consil.* XXXV, quaest. II. n. 90. vlg. 95. Item *de fundam. pact.* ad *fideic. inclin.* cap. II. §. XI. n. 9.
 (c) IDEM *cit. diss.* I. c.
 (d) Casum habet IDEM *cit. diss.* n. 7.
 (e) HARPPRECHT *cit. tr.* §. 2. BOEHMER *cit. diss.* cap. II. §. X. n. 2.

eiusmodi fideicommissi non e Quiritium constitu-
tionibus, sed analogia iuris Germ. derivatae. Quae-
tionem mouet STRUVIUS (a), an valeat alienatio
bonorum eiusmodi fideicommissio obnoxiorum vi-
uente saltem possessore, ita, vt sequuta alienatione
actio reuocatoria nondum nascatur agnatis, sed de-
mum post mortem competere incipiat? adfirmatiue
quaestionem decidunt plerique (b), idque e Roma-
ni iuris sanctionibus, vi quarum fiduciarius durante
conditione est fideicommissi dominus. Vnde tali ca-
su licere alienationem vno ore ab iisdem adfirmat-
ur. Sed nobis pro regula sit, quod iam (§. XXXX.)
adstruximus, iuris Germ. in decidendis eiusmodi
familiarum controuersis fundamentum, nimirum
ius quaesitum agnatorum; vnde (§. XXXXIII.)
quoque intulimus, eatenus valere alienationem bo-
norum auitorum, quatenus iuri huic quaesito uni-
uersae familiae competente non obsistit. Simplifici-
sima ergo erit decisio, valere alienationem eiusmodi
vsque ad mortem possessoris, nec ea nondum sequuta
agnatis actionem competere, si bonorum gentili-
tiorum, siue, vt hodie audiunt, fideicommissario-
rum eintor idoneam familiae cautionem praestite-
rit, de bonis hisce non deteriorandis, et post
mortem possessoris restituendis. Quo casu in
vim locationis saltem (§. XXXXII. 6.) possessori
bonorum auitorum licitae valebit alienatio. Sin se-

K 3 cus,

(a) De aloc. imp. cap. III. §. 79.
(b) GOEDEVS vol. I. consil. Marburg. XXVII. n. 103.
et vol. III. consil. XXX. n. 99. CASPAR, KLOCKIUS
consil. CXIV. n. 95, PHIL, KNIPSCHILD, cit. tr. cap.
XIII. n. 1.

cus; et bona nondum alienata sint, iudicem adire poterunt, ut alienationem prohibeat. Si vero iam alienata sint, emtorem aut ad praestandam eiusmodi cautionem, aut ad restituenda bona illicite alienata agnati compellere poterunt. Quod et mandatis S. C. in camera imperii impetrari potest; eo quod pro facto nullo iure iustificabili eiusmodi alienatio merito habenda sit.

§. LXX.

*An fideic.
fam. possit
praescribi?*

Illud adhuc addo: an fideicommissis huiusmodi praescribi possit? eamque quaestionem sine haesitatione negandam puto, quum quilibet successorius particulare ex pacto et providentia maiorum habeat (§. XXVIII. *), adeoque tot fideicommissa, quot ex iis sunt successiones, merito videantur (a).

*Cautiones
pro emtore
fideic. fam.*

* Cautae igitur omnino procedere debent ii, qui ad emenda bona tali fideicommissa obnoxia se conferunt. Nisi enim consensus uniuersae familiae accesserit (§. XXXII.), atque posterius nulli amplius exituri sint, in securo haut collocantur (§. cit.). Habent enim et posterius futuri ius quaesitum ex pacto et providentia maiorum (§. XXXVII.) (b). Nec itaque parentum facta iis praescribere poterunt (§. XXXVIII.). Imo nequidem pretium recuperat emtor, nisi ita sibi prouiderit, ut pretii in fideicommissum versi probationem in se suscipere possit (§. XXXVII.).

** Mo-

(a) Vt recte respondit GYNDLINGIVS *consil. Halens.* tom. I. lib. I. *conf.* CLII. n. 34.

(b) PHIL. KNIPSCHILDT, *cit. tr.* cap. XIII. n. 23.

Modos, quibus bona illa familiae nexum, quo *Modi, qui-*
obstringuntur, amittunt, in longum et latum de- *bus fideic.*
ducit PHILIPP. KNIPSCHILDT. (a), quos omnes exami- *fam. cessat.*
nare pagellarum haut permittunt angustiae. Maxime
naturales sunt I) bonorum sine culpa possessoris,
nec non II) vniuersae familiae interitus (§. XIII.),
aut III) eiusdem in alienationem consensus siue ex-
pressus siue tacitus. Quapropter et obseruantiam huc
referunt, nempe si pactum familiae non adeo ob-
seruatum fuerit (b). Quocirca tamen ea, quae
monet illustr. BOEHMERVS (c), probe notanda sunt,
actusque, obseruantiam inducentes, nec contra ius
facti, nec litigiosi, veluti super quos transactum, nec
mere voluntarii esse debent.

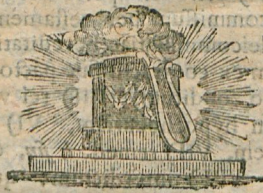
§. LXXI.

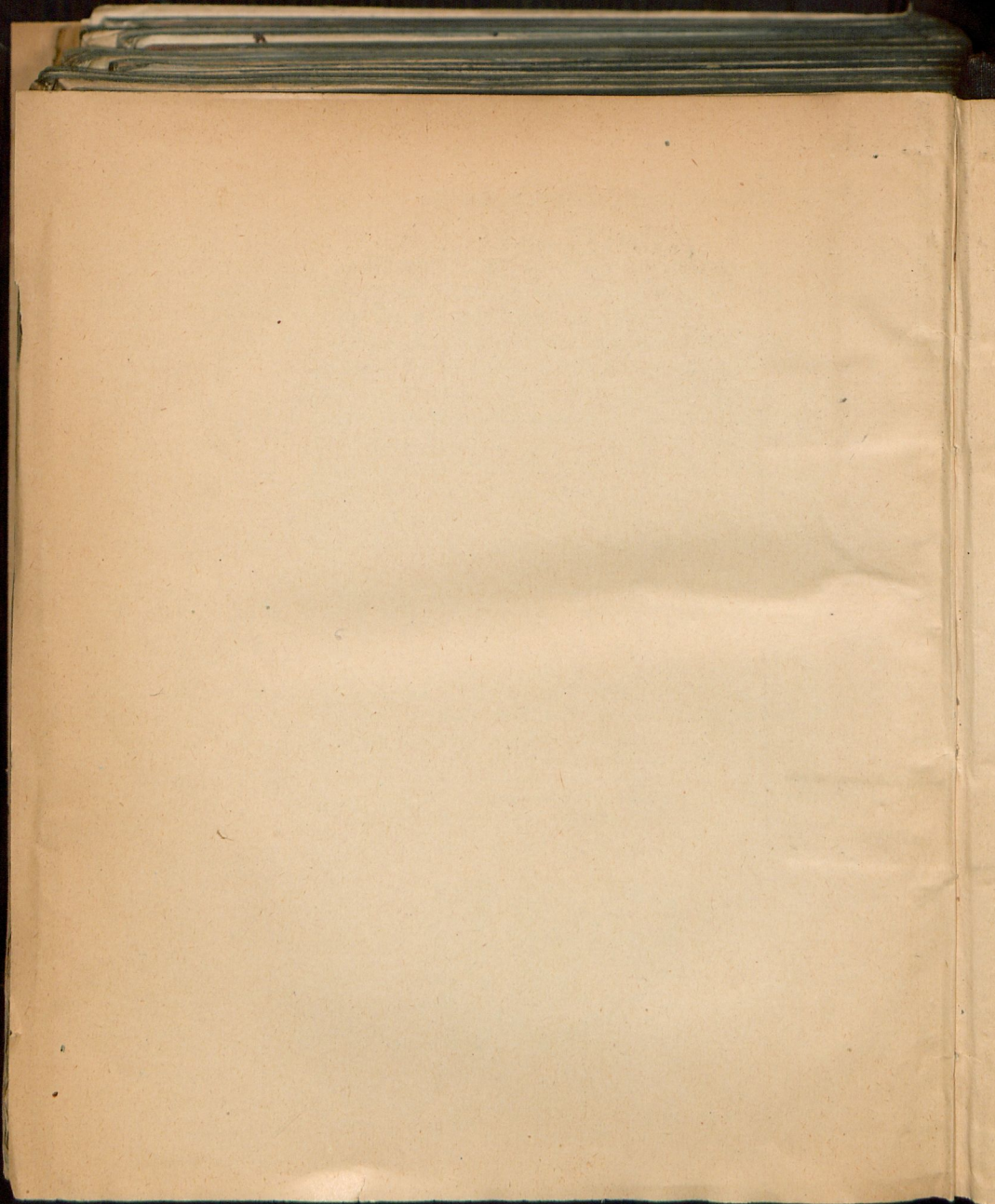
Postremo adhuc monendum actiones ratione fidei- *Actiones ra-*
commissorum fam. competentes sine familiarum *tione fideic.*
nobilitum detrimento e Romano iure mutuari pos- *fam. compe-*
se. Earum XII recenset PHILIP. KNIPSCHILDTVS *tentes.*
(d), veluti I) actionem personalem ex testamen-
to, si fideicommissum per testamentum constitu-
tum, II) fideicommissariae hereditatis petitionem,
III) actionem ex contractu siue pacto, si fideicom-
missum pacto conditum, IIII) rei vindicationem,
V) actionem hypothecariam, VI) officii iudicis
implorationem, VII) remed. *l. fin. C. de edict. D.*
Hadr. toll., VIII) interdictum: quorum bono-
rum

(a) *Cit. tr.* toto cap. XVI.(b) HARPPRECHT, vol. nou. *consil.* I. n. 300. seq.(c) Tom. II. *consil.* XXXV. quaest. III. n. 116.
vsq. 119.(d) *Cit. tr.* cap. XIII. n. 18. 60. 61. 62. 86. vsq. 93.

rum, VIII) uti possidetis, X) Publicianam in rem actionem, XI) interdictum: quorum legatorum, XII) mandata S. C. de non alienando in camera imperiali impetrari solita. Ino ab alienatione fideicommissi, tanquam a gravamine extrajudiciali, appellari posse IYNERVS (a) adserit. Generaliter videndum, utrum fideicommissum fam. pacto, utrum testamento constitutum sit; atque tunc prior casu actio ex pacto, nec non actio reuocatoria, quae tamen a rei vindicatione solo tant. in nomine differt, ad fideicommissum consequendum agnatis competent, posteriore vero casu omnes e testamento oriundas habebunt actiones.

(a) De gravam. extrajud. c. 3. P. I, §. 7, n. 4, p. 72.

Marburg, Diss., 1745-46

ULB Halle
005 359 910

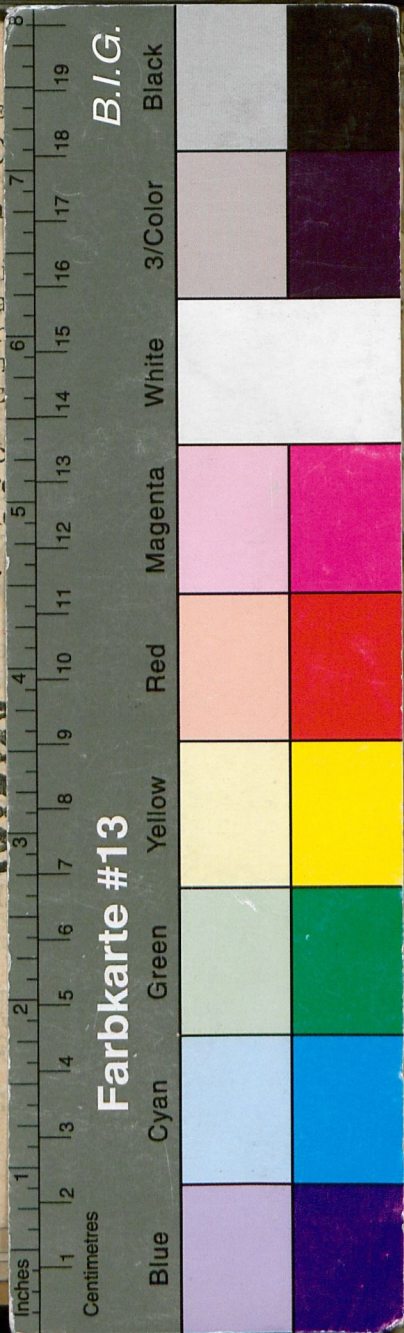
3

v. 178

DE NATVRA
BONORVM AVITORVM
VVLGO STAMMGÜTER

IVRE GERMANICO

IN DOMINIO MINVS PLENO

CONSISTENTE

ATQVE INDE SVMENDA INTERPRETATIONE

IN FIDEICOMMISSIS FAMILIAE.

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO SERENISSIMO ET CELSISSIMO PRINCIPE AC DOMINO

DOMINO FRIDERICO

HASSIAE LANDGRAVIO, RELIQ.

PERMITTENTE ILLVSTRI ICTORVM ORDINE DISSERTATIONEM INAVCVRALEM

PRO LICENTIA

SVMMOS IN VTROQVE IVRE HONORES CONSEQVENDI PVBLICO
ERVITORVM EXAMINI

SVMITTIT

IO. FERDIN. GVIL. BRANDT

WETZLARIENSIS

DIE SEPTEMBRIS A. R. S. CLS MD CCXXXVI.

Ob raritatem et arguenti praestantiam denuo typis expressa.

MARBVGI CATTORVM

SVMPTIBVS HENRICI RVDOLPHI MEYERI 1791.

(10)